

**ГРАД БАЊА ЛУКА
АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА ГРАДА БАЊА ЛУКА
ОДСЈЕК ЗА РАЗВОЈ,
ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И ИНВЕСТИЦИЈЕ**

**Извјештај о реализацији Стратегије развоја
Града Бања Лука у периоду 2007-2015. године**

Март, 2011. године

Садржај

1.	Увод.....	3
2.	Методолошки приступ	5
3.	Услови у којима је реализована Стратегија	6
4.	Реализација Стратегије.....	7
4.1	Стратешки циљ С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима ..	7
4.2	Стратешки циљ С2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост.....	9
4.3	Стратешки циљ С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност	11
4.4	Стратешки циљ С4: Добро интегрисана локална заједница.....	12
4.5	Стратешки циљ С5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој.....	14
5.	Преглед основних показатеља развоја Града.....	16
6.	Закључци и препоруке.....	17
7.	ПРИЛОГ : Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима ..	19

Попис табела

Табела 1: Стратешки циљ С1 и оперативни циљеви	7
Табела 2: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С1	8
Табела 3: Стратешки циљ С2 и оперативни циљеви	9
Табела 4: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С2	10
Табела 5: Стратешки циљ С3 и оперативни циљеви	11
Табела 6: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С3	11
Табела 7: Стратешки циљ С4 и оперативни циљеви	12
Табела 8: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С4	13
Табела 9: Стратешки циљ С5 и оперативни циљеви	14
Табела 10: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С5	14
Табела 11: Основни показатељи развоја	16
Табела 12: Рекапитулација резултата реализације Стратегије	17
Табела 13 :Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С1	19
Табела 14: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С2	29
Табела 15: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С3	47
Табела 16: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С4	60
Табела 17: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С5.....	69

1. Увод

Стратегија развоја Града Бања Лука у периоду 2007-2015. године (у даљем тексту: Стратегија), као кључни развојни документ, усвојена је на сједници Скупштине Града одржане у априлу 2008. године.

Стратегија има за циљ да покрене све расположиве развојне потенцијале Бања Луке, те отвори нову страницу у њеном развоју, на добробит свих грађана који су заинтересовани за добро осмишљен и вођен процес развоја Града.

Стратегијом су утврђени кључни проблеми развоја Града, али и расположиви развојни ресурси.

Кључни развојни проблеми дефинисани су према појединим подручјима:

- *Привредни развој*: ниска привредна активност, велики број незапослених, неискориштени капацитети великих система, слаб прилив страних инвестиција, неријешени имовинско-парвни проблеми те пробелми за обезбјеђивање локација за привредни развој, недовољно искориштени туристички потенцијали Града.
- *Инфраструктура*: лоша канализациона мрежа, недовољна покривеност Града јавним водоводом, проблеми са топлфикацијом, проблеми у прављању и располагању са имовином комуналних предузећа, неадекватна саобраћајна инфраструктура, проблеми са електричном енергијом.
- *Просторни развој и уређење*: несразмјерност у условима живота и рада урбаног и руралног подручја, недостатак планских докумената, легализација, нерационално кориштење градског простора, недовољана заступљеност зелених површина у Граду.
- *Рурални развој*: проблем инфраструктуре, запошљавања, недостатка привредних капацитета, лоше организован откуп производа, проблем здравствене заштите, недостатак регулационих планова, миграција становништва у град, заштита животне средине.
- *Наука, образовање, здравство, информисање*: средње образовање није обавезно, мрежа вртића покрива тек око 20% потреба, неповољан однос гостујућих професора (редовних и ванредних) и професора у сталном радном односу на Универзитету, нестабилни извори финансирања, неповољни смјештајни услови, неадекватна техничка опремљеност и велика флукуација кадрова у области научно-истраживачког рада, неадекватна дисперзија амбуланти породичне медицине на територији Града и неусаглашеност са бројем становника, скроман болнички капацитет са аспекта потреба становника бањалучке регије, неадекватан смјештај и лоша опремљеност хирургије у центру града, недостатак законске регулативе о електронском потпису.
- *Култура и спорт*: скромне могућности и услови за развој културе у правцу стварања креативне индустрије, недовољна подршка развоју сцене независних стваралаца као предуслова развоја сегмента креативне индустрије, недостатак финансијских средстава; слаба координација ентитетских и градских власти када је ријеч о очувању споменика културе и санацији и одржавању објеката установа и институција културе, слаба укљученост културних и спортских садржаја у туристичку понуду Града, запуштен Кастел као историјски споменик, некомплетност културних садржаја у граду (концертна дворана, опера и сл.), недостатак културно-спортских садржаја у руралним подручјима, недовољна укљученост дјече и омладине, али и осталих грађана, у спортске активности, потреба за обновом и модернизацијом спортске инфраструктуре, недовољан број стручно оспособљених спортских радника.
- *Омладина*: проблем незапослености, све присутнији проблем токсикоманије, осјећај оптерећености дуготрајном стамбеном и материјалном зависношћу од

родитеља, пасивност према дешавањима у друштву, велики број младих проводи слободно вријеме без плана.

Како би се на одоговарајући начин ријешили кључни развојни проблеми, потребно је искористити расположиве развојне ресурсе, а све то у складу са утврђеним стратешким развојним циљевима.

Расположиви развојни ресурси, утврђени Стратегијом су:

- Људски, финансијски, инфраструктурни, привредни и други ресурси. Надаље, Бања Лука представља најразвијенији дио Републике Српске, са реалним претпоставкама да у догледно вријеме постане модеран европски град;
- Образовна и старосна структура незапослених и основна демографска обиљежја, уз привлачност Бање Луке за живот и рад као ентитетског и регионалног центра;
- Природни ресурси (земљиште, минерали, воде, шумски фонд).
- Пољопривредно земљиште које заузима више од половине укупне површине Града.
- Неискоришћени хидропотенцијал ријеке Врбас је око 125 MW или око 840 GWh електричне енергије, од чега је 85 MW или око 400 GWh на подручју општине Бања Лука.
- Осим што би понудиле 400 GWh електричне енергије, ове електране би имале велики значај за регулацију водотока ријеке Врбас, а посебан значај би имали и други економски ефекти од коришћења акумулација (рибњаци, туризам и друго);
- Експлоатација минералних сировина и налазишта, а прије свега: кварцни пијесак (Поткозарје), кречњак и грађевински камен (Љубачево, Планина и Врбања) и цигларска глина (Туњице). Такође, у експлоатацији су термоминералне воде у Српским Топлицама, али далеко испод утврђених и потенцијалних резерви. Налазишта осталих минерала нису испитана до нивоа експлоатације, с тим што је неке тешко и експлоатисати због изграђених објеката, саобраћајница и слично;
- Анализа буџета показује да је Административна служба Града финансијски способна не само за квалитетно финансирање буџетских потрошача, већ и за дугорочно учешће у суфинансирању различитих пројеката;
- Туристички потенцијал Града са окружењем представља значајан развојни ресурс. Географски положај, саобраћајна инфраструктура, ријеке, термоминерални извори, архитектура, биодиверзитет и др. дају реалне шансе за богату туристичку понуду на регионалном нивоу;
- Занатско-предузетничка дјелатност има дугу традицију на подручју Града, са доста простора за јачање овог сектора, а нарочито производних капацитета.
- Култура и спорт представљају развојне ресурсе са више аспеката, и то: раст интересовања грађана за културним и спортским манифестацијама највишег ранга, традиција и до сада постигнути резултати у овим областима, обогаћивање туристичке понуде Града, шанса за постизање врхунских резултата (нарочито млађе популације) те могућност да од потрошача буџетских средстава постану извор зараде;
- Здравство је битан ресурс Града који може обезбиједити изузетне резултате у његовом економском и социјалном развоју на више начина: пружањем здравствених услуга на профитабилној основи, побољшањем здравља становништва, здравственим и конгресним туризмом и сл. Поред тога, здравство има незамјенљиву улогу у одрживом развоју Града.

Утврђена је визија развоја Града.

Модеран европски Град утемељен на људским правима у којем грађани и посјетиоци имају једнаке могућности да активно учествују у његовом животу и у којем млади имају посебно мјесто.

Безбједна, хумана урбана средина здравог живота са богатим културним и спортским садржајима у којој се препознају и вреднују предузетништво, знање, способност и постигнути резултати.

Утврђени су стратешки развојни циљеви, који су даље разрађени кроз оперативне циљеве, а исти на програме и пројекте. Стратешки циљеви су:

- ❖ С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима
- ❖ С2: Диверзификована економска структура, која обезбјеђује пуну запосленост
- ❖ С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност
- ❖ С4: Добро интегрисана локална заједница
- ❖ С5: Ревитализовано сеоско подручје Града, са обезбијеђеним условима за самоодрживи развој.

Стратегија се састоји од низа програма и пројеката који су у функцији реализације утврђених стратешких циљева, односно достизања дефинисане визије развоја.

Цјелокупан процес реализације Стратегије надгледа Скупштина Града и овај извјештај представља први извјештај о реализацији Стратегије развоја Града Бања Лука у периоду 2007- 2015. година.

2. Методолошки приступ

Процес реализације Стратегије је започео по њеном усвајању у Скупштини Града у дијелу пројеката који представљају редовну активност Административне службе Града и њених институција. Нови пројектни циклус, у складу са Стратегијом, је фактички започео са новом буџетском годином тј. 2009. годином.

Сви заинтересовани учесници су упознати са документом Стратегије, а исти је доступан и на званичној интернет страници Града Бања Лука. Документом Стратегије утврђене су улоге учесника у њеној реализацији, мониторингу и евалуацији. Приликом израде својих годишњих планова рада, сви учесници у реализацији Стратегије су имали обавезу да те планове ускладе са истом.

Како је од усвајања Стратегије прошло три године, овај извјештај има за циљ да анализира све аспекте реализације у том периоду, те објективно оцијени Стратегију и утврди потребу за евентуалним измјенама Стратегије, у складу са новонасталим околностима.

Имајући у виду ове чињенице Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције (у даљем тексту: Одсјек) је припремио овај извјештај. Праћење реализације Стратегије је у надлежности Одсјека.

Извјештај је припремљен на основу информација прикупљених од стране организационих јединица Административне службе Града Бања Лука, институција и предузећа чији је оснивач Град Бања Лука и других учесника у реализацији Стратегије.

Извјештајем су дате оцјене испуњења стратешких циљева кроз анализу остварења пројеката дефинисаним Стратегијом.

3. Услови у којима је реализована Стратегија

Финансијска криза, која се прво појавила у САД-у, а убрзо након тога пренијела на Европу и друга свјетска тржишта значајно је одредила услове реализације Стратегије. Многе земље биљеже пад привредне активности већ у трећем кварталу 2008. године. Како свјетска криза не познаје границе, на нашим просторима пуни ефекти кризе осјетили су се нешто касније, крајем 2009. и током 2010. године.

У Републици Српској највећи негативан утицај свјетске финансијске кризе имају привредне гране које највише учествују у извозу (сектор металне индустрије, дрвопрерађивачке индустрије, текстила, коже и обуће, рударство), али и домаћа грађевинска индустрија и пад промета некретнинама. Негативни ефекти кризе осјетили су се кроз смањени интерес страних и домаћих инвеститора за улагање у Републику Српску, неповољне кредитне линије комерцијалних банака, пад укупне привредне активности, а тиме и смањење буџета Града.

Буџет Града, као значајан извор финансирања Стратегије, приказан је како слиједи:

Година	План (КМ)	Реализација прихода (КМ)	Реализација расхода (КМ)
2008	198.931.488,42	192.332.281,17	192.090.034,74
2009	151.979.615,00	149.929.159,14	150.041.368,56
2010**	144.270.000,00	136.013.089,13	138.116.485,16

*Реализовани приходи и расходи у наведеним годинама обухватају и остале приходе и расходе (приходе и расходе ван буџетске контроле)

**Процјена

Буџет је 2010. године, у односу на 2008. годину мањи за преко 50 милиона КМ, што је имало утицаја и на реализацију пројеката из Стратегије.

Други фактор, који је такође на негативан начин утицао на процес имплементације Стратегије јесте Закон о јавном приватном партнерству који је у Републици Српској ступио на снагу средином 2009. године. Наиме, у Стратегији је планирано да многи финансијски значајни пројекти буду финансирани кроз јавно- приватно партнерство.

Јавно приватно партнерство је облик сарадње јавног и приватног сектора кроз удруживање ресурса, капитала и стручних знања ради остваривања јавних потреба. Сарадња се остварује ради осигурања финансирања у циљу изградње, санације, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктуре или пружања услуга и других јавних потреба. Рјешења којима се уређује процес јавног- приватног партнерства, понуђена кроз овај закон показала су се лошим за локалане заједнице. Наиме, дуга процедура предвиђена овим законом, са низом сагалности које је потребно добити од стране Министарства финансија у различитим фаза овог процеса, учинили су то да приватни партнери нису заинтересовани за овакву врсту сарадње. У процесу реализације Стратегије, изостанак пројеката финансираних кроз јавно-приватно партнерство представља велики проблем који је потребно превазићи у наредном периоду.

Надаље, Стратегијом је планирано да се као значајан извор финансирања користе ЕУ фондови. Међутим, процес прикључења БиХ ка ЕУ одвијао се знатно спорије него што се то предвиђало у периоду када је рађена Стратегија, тако да БиХ нису доступни сви фондови за приступање ЕУ. Ова чињеница представља значајно ограничење у реализацији Стратегије.

4. Реализација Стратегије

Реализација Стратегије је праћена кроз реализацију планираних пројеката. У наредним поглављима кратко је приказан опис стратешких циљева, дати су закључци о реализацији истих, те приказан је преглед нереализованих пројеката са напоменом. Детаљније информације о реализацији сваког појединачног пројекта приказане су у прилогу овог Извјештаја (Прилог: Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима).

4.1 Стратешки циљ С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима

Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима подразумева успостављање савременог начина управљања Градом и унапређење рада Административне службе, како би се могло одговорити потребама развоја у глобалним конкурентским условима и очекиваним захтјевима грађана. Стратешки циљ се остварује кроз реализацију оперативних циљева како је наведено у табели 1:

Табела 1: Стратешки циљ С1 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С1:Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима	С1:О1 Кључно учешће Града у располагању и управљању ресурсима
	С1:О2 Рационално искориштен простор
	С1:О3 Очувана и унапријеђена животна средина
	С1:О4 Лидер енергетске ефикасности
	С1:О5 Повећана ефикасност градске администрације
	С1:О6 Уравнотежен развој урбаног подручја Града

Детаљније информације о реализацији стратешког циља С1 приказани су у табели 13 Прилога.

Оперативни циљ С1:О1, везан за кључно учешће Града у располагању и управљању ресурсима односи се на измјене законског оквира у располагању локалним ресурсима и није у надлежности Града. Због тога није детаљније разрађен. Ипак, можемо констатовати да је Град покренуо неколико иницијатива за промјену законског оквира којим би се омогућило ефикасније кориштење ресурса. Закон о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе представља један реализован пројект у смислу овог стратешког циља. Активности на реализацији овог циља одвијаће се континуирано, до краја периода реализације Стратегије.

Анализирајући податке приказане у оквиру стратешког циља С1 можемо закључити слиједеће:

- ❖ Стратегијом су дефинисана 44 пројекта.
- ❖ У потпуности су реализована 3 пројекта.
- ❖ Реализација је у току код 23 пројеката при чему 4 пројеката имају континуирану реализацију до краја периода Стратегије.
- ❖ Није започета реализација у 18 пројеката.

- ❖ Најзначајнији разлози за нереализоване пројекте су непостојање одређених предуслова за њихову реализацију (попут непостојања законског основа или одређеног стратешког документа) и недостатак финансијских средстава.
- ❖ У току је реализација око 50% пројеката из овог стратешког циља, па је врло тешко процјенити досадашње финансијске ефекте. Одређени дио реализованих активности је финансиран директно из буџета Града кроз редовне активности Административне службе, па се процјењује да је у реализацију пројеката уложено знатно више него што је приказано.

Табела 2: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С1

Пројект	Напомена
С ₁ :О ₂ :ПГ ₁ :Пр ₁ Усвајање просторног плана за период до 2030. године	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С ₁ :О ₂ :ПГ ₂ :Пр ₇ Утврђивање производних капацитета за измјештање на нове локације	Потребно прецизније дефинисати пројекат како би се могао реализовати. Приједлог да се промијени надлежно одјељење.
С ₁ :О ₃ :ПГ ₂ :Пр ₂ Формирање одјељења за животну средину	Потребно је извршити анализу потреба за оснивањем нове организационе јединице јер је дио послова овог одјељења дефинисан у оквиру Одсјека за развој, европске интеграције и инвестиције.
С ₁ :О ₃ :ПГ ₂ :Пр ₃ Едукација грађана о потреби заштите и санкцијама	Потребно утврдити надлежно одјељење на реализацији пројекта.
С ₁ :О ₃ :ПГ ₂ :Пр ₅ Израда катастра зеленила "Зелена регулатива Града Бања Лука"	Потребно промијенити надлежно одјељење.
С ₁ :О ₃ :ПГ ₂ :Пр ₆ Фонд за животну средину Града Бања Лука	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно одјељење.
С ₁ :О ₄ :ПГ ₁ :Пр ₁ Рјешавање термоизолације постојећих објеката	Предуслови за реализацију овог пројекта су ступање на снагу Закона о енергетској ефикасности и формирања домаћих фондова за енергетску ефикасност или доступност страних фондова.
С ₁ :О ₄ :ПГ ₁ :Пр ₃ Модернизација, реконструкција и изградња енергетски ефикасне електро-дистрибутивне мреже	Као претходно.
С ₁ :О ₄ :ПГ ₂ :Пр ₁ Израда енергетске студије града	Предуслов за реализацију овог пројекта је израда „Стратегије развоја енергетике Републике Српске до 2030. године“. Стратегија се налази у процедури усвајања код Народне скупштине.
С ₁ :О ₄ :ПГ ₂ :Пр ₂ Увођење градских стандарда и стимулативне мјере за изградњу енергетски ефикаснијих објеката	Предуслови за реализацију овог пројекта су ступање на снагу Закона о енергетској ефикасности и формирања домаћих фондова за енергетску ефикасност или доступност страних фондова. Промијенити надлежна одјељења.
С ₁ :О ₄ :ПГ ₂ :Пр ₃ Успостава енергетско едукативног центра	Потребно промијенити надлежно одјељење.
С ₁ :О ₅ :ПГ ₁ :Пр ₁ Креирање базе података за аналитичко праћење развоја Града према EUROSTAT показатељима	Пројекат који се треба реализовати у сарадњи са Републичким заводом за статистику. Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С ₁ :О ₅ :ПГ ₁ :Пр ₂ Увођење система дугорочног финансијског и инвестиционог планирања	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С ₁ :О ₅ :ПГ ₂ :Пр ₂ Кадровско и материјално оспособљавање МЗ-а	Потребно прецизније дефинисати пројекат и надлежно одјељење. Преклапа се са пројектом број 34. овог циља.

C1:O5:ПГ2:Пр4 Израда карте ресурса Бањалуке	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C ₁ :O ₅ :ПГ ₃ :Пр4 Развој модела парцијалне партиципације грађана у финансирању инвестиција	Постоје одређени начини партиципације грађана у суфинансирању инвестиција, али свеобухватан модел није развијен због недостатка финансијских средстава.
C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр ₃ Изградња спортских игралишта (дјечијих и за рекреацију)	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр4 Изградња савременог центра ЦЗ и ватрогасних домова	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.

4.2 Стратешки циљ C2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост

Овај циљ значи оптимизацију расположивих ресурса, с аспекта дисперзије економских активности у складу са просторним размјештајем природних ресурса, преко покретања и реструктурисања још неактивираних капацитета и програма, па до планског усмјеравања инвеститора и инвестиција на дијелове Града који могу, на дужи рок, поднијети и оправдати растуће трошкове градске ренте.

Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост - стратешки циљ C2, реализује се кроз пет оперативних циљева.

Табела 3: Стратешки циљ C2 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
C2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост	C2:O1 Већа конкурентска способност Града у привлачењу инвестиција у производне капацитете
	C2:O2 Повећана запосленост
	C2:O3 Валоризоване предности административног, економско-финансијског, образовног, културног и здравственог центра
	C2:O4 Интензивна кооперација између Градске администрације и пословне заједнице
	C2:O5 Обогаћени културни, спортски и туристички садржаји

Анализирајући реализацију Стратешког циља 2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост закључујемо слиједеће:

- ❖ Стратегијом је планирано 50 пројеката.
- ❖ Реализована су 3 пројекта.
- ❖ У току је реализација 32 пројеката од чега 16 пројеката има континуирану реализацију до краја периода имплементације Стратегије.
- ❖ Код једног пројекта планирано је да реализација започне у периоду након 2012. године.
- ❖ Није реализовано 14 пројеката.
- ❖ Овим стратешким циљом планирани су мјешовити начини финансирања пројеката: буџет Града, кредитна и донаторска средства, као и јавно- приватно партнерство. Треба истаћи да су у оквиру овог циља планирани врло скупи капитални пројекти (нпр. конгресни или сајамски центри, хотелски комплекси и слично) гдје су Граду потребни приватни инвеститори како би се реализовали пројекти.

Преглед нереализованих пројеката приказан је у слиједећој табели.

Табела 4: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С2

Пројект	Напомена
C ₂ :O ₁ :ПГ ₂ :Пр ₄ Активна политика комуналних накнада	Потребно прецизирати дефинисати пројекат.
C ₂ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр ₁ Успостављање логистичког центра	Промијенити надлежно одјељење. Дио пројекта ће бити реализован кроз пројекат Технолошки бизнис парк (ТБП). Градска развојна агенција реализује овај пројекат у кооперацији са предузећем Жељезнице Републике Српске у ТБП-у и на локацији Лазарево 4. У току је израда концепта и припрема за студију изводљивости.
C ₂ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр ₂ Студија јачања и осавремењавања образовних и здравствених садржаја	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C ₂ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр ₃ Оснивање мултисервисног центра за пружање услуга домаћинствима	Градска развојна агенција је урадила концепт пројекта и припремила за реализацију. Недостају финансијска средства.
C ₂ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₁ Студија градске ренте	Нема законског основа за реализацију пројекта.
C ₂ :O ₄ :ПГ ₁ :Пр ₁ Програм зона унапређеног пословања (ВІD центри)	Потребно извршити испитивање заинтересованости приватних лица и предузећа за овај пројекат.
C ₂ :O ₄ :ПГ ₁ :Пр ₄ Конференцијски центар	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Пројекат је сличан са C ₂ :O ₅ :ПГ ₁ :Пр ₅ : Изградња конгресног центра те се предлаже њихово спајање. Пројекат је идентификован у ТБП као његов дио и смјештен у зону развојно-конгресног кампуса. У току је израда регулационог плана. Активности води Градска развојна агенција.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₁ :Пр ₁ Политика развоја културе и спорта	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₁ :Пр ₃ Изградња мултимедијалног културног центра	У недостатку финансијских средстава и програмом мјера за смањење посљедица утицаја свјетске економске кризе планиране инвестиције одгођене су за наредни период.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₁ :Пр ₅ : Изградња конгресног центра	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Видјети напомену под C ₂ :O ₄ :ПГ ₁ :Пр ₄ Конференцијски центар.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₁ :Пр ₇ : Модернизација аутодрома Залужани	Пројекат нереализован због незавршене процедуре у рјешавању имовинско-правних односа између Министарства одбране БиХ, Владе Републике Српске и Града Бања Луке. У току је разматрање локације Залужани као и свих потенцијалних садржаја како би се заједно са општином Лакташи и Владом Републике Српске ушло у пројекат цијелог комплекса. Активности води Градска развојна агенција, Одјељење за просторно уређење и Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције у АСБЛ.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₄ Изградња хотелског комплекса	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Предлаже се спајање са пројектима изградње конгресног и конференцијског центра због комплементарности и већ започетих активности.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₇ Заштита амбијенталних вриједности ужег центра града	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежност Одјељења за просторно уређење.
C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₈ Развој авантуристичког туризма	Поројектне активности обухваћене реализованим пројектом Врбас-дестинација авантуристичког туризма.

4.3 Стратешки циљ С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност

Реализацијом овог стратешког циља до 2015. године потребно је обезбиједити такав развој комуналне инфраструктуре који неће представљати ограничавајући фактор реализације других постављених циљева, а истовремено ће омогућити подизање квалитета живота у граду, на нови - европски ниво. У том контексту, здравствена заштита становништва представља фактор и саставни дио савремене комуналне инфраструктуре и потенцијални генератор развоја.

Паралелно с бољом комуналном опремљеношћу, јавља се и потреба квалитетнијег обликовања простора, у функцији хуманог становања грађана и достизања стандарда становања развијених европских земаља. Затим, у ширем оквиру инфраструктурне опремљености Града спада и изградња станова за омладинску популацију и за породице с више дјеце, а све у циљу спречавања пријетеће демографске депопулације и укључивања Бање Луке у реализацију популационе политике Републике Српске.

Стратешки циљ С3 реализује се кроз оперативне циљеве како слиједи:

Табела 5: Стратешки циљ С3 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност	С3:О1 Развијена техничка инфраструктура за обезбјеђење комуналних услуга за града на нивоу стандарда развијених европских градова
	С3:О2 Лидер у пружању здравствених услуга
	С3:О3 Стамбена изградња у функцији популационе политике и хуманог становања.

Стратешки циљ С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност реализује се кроз планираних 35 пројекта од чега је:

- ❖ У потпуности реализована 2 пројекта.
- ❖ У току је реализација 19 пројеката од чега се у 4 пројекта ради о континуираној реализацији до краја периода имплементације Стратегије.
- ❖ Нереализовано је 12 пројеката.
- ❖ За 1 пројект су тренутно недоступни подаци. Ради се о пројекту који је у надлежности Републике Српске из области здравства.
- ❖ За један пројекат није још наступио период имплементације пројекта.

Преглед нереализованих пројеката приказан је у слиједећој табели.

Табела 6: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С3

Пројект	Напомена
С ₃ :О ₁ :ПГ ₁ :Пр6 Извориште Лијевче поље	Није наступио период имплементације.
С ₃ :О ₁ :ПГ ₂ :Пр2 Израда идејног пројекта топлификације урбаног дијела града	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Предуслов је Енергетска стратегија Града.
С ₃ :О ₁ :ПГ ₃ :Пр2 Генерални и идејни пројекати примарних градских саобраћајница	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С ₃ :О ₁ :ПГ ₃ :Пр3 Студија јавног градског и приградског превоза путника	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С3:О1:ПГ3:Пр6	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.

Изградња обилазнице	
С3:О1:ПГ3:Пр7 Изградња подземне саобраћајнице у центру града	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.
С3:О1:ПГ3:Пр8 Увођење трамвајског саобраћаја	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.
С3:О1:ПГ3:Пр12 Генерални и идејни пројекат аутопута Нови Град-Бања Лука	
С3:О1:ПГ3:Пр9 Модернизација управљања саобраћајем-успостављање центра за контролу	Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава. Расписана јавна набавка и обустављена због недостатка средстава.
С3:О2:ПГ1: Пр4 Изградња здравствено туристичких садржаја	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.
С3:О3:ПГ1:Пр1 Изградња станова за омладинску популацију	Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.
С3:О3:ПГ2:Пр1 Увођење институције градског архитекте (главни градски урбаниста)	Није реализовано јер нема законског оквира.
С3:О3:ПГ2:Пр2 Нови критеријуми и стандарди становања у Бањој Луци	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно одјељење.

4.4 Стратешки циљ С4: Добро интегрисана локална заједница

Конкурентска позиција локалне средине све више зависи од знања и добро осмишљеног властитог развоја, који подразумијева активан допринос свих актера локалне заједнице. Реализација овог стратешког циља, обезбјеђује бољу укљученост и координацију свих актера локалне заједнице у рјешавању проблема и осмишљавању развоја Града. Као резултат, очекује се ефикаснији систем управљања јавном администрацијом, који је подржан савременим информационо-технолошким рјешењима, са усвојеним и прихваћеним моделима друштвено одговорног понашања представника приватног, јавног и цивилног сектора.

Остварење стратешког циља С4 обухвата пет оперативних циљева:

Табела 7: Стратешки циљ С4 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С4: Добро интегрисана локална заједница	С4:О1 Висок ниво одговорности предузећа, институција, установа и појединаца за развој властите средине
	С4:О2 Лица са умањеном радном способношћу и тешкоћама у кретању укључена у привредни и друштвени живот Града
	С4:О3 Бања Лука - град информатике;
	С4:О4 Социјална укљученост и смањење сиромаштва
	С4:О5 Реализовани приоритети омладинске политике Града

Анализирајући реализацију Стратешког циља 4: Добро интегрисана локална заједница можемо закључити сљедеће:

- ❖ Стратегијом је планирано 25 пројеката.
- ❖ Реализован је 1 пројект.

- ❖ У току је реализација 13 пројеката од чега 2 пројеката има континуирану реализацију до краја периода имплементације Стратегије.
- ❖ Није реализовано 11 пројеката.
- ❖ Овим стратешким циљом планирани су информационо-комуникациони инфраструктурни пројекти високих вриједности за које Град није директно надлежан.

Преглед нереализованих пројеката приказан је у слиједећој табели.

Табела 8: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља С4

Пројект	Напомена
С4:О1:ПГ1:Пр1 Партнерство у друштвеном планирању развоја Града	Одјељење надлежно за припрему и реализацију овог пројекта је у последње три године је функционисало са минималним капацитетом. Пројекат је у припреми и биће кандидован као пројекат прекограничне сарадње за ИРА Фонд.
С4:О1:ПГ1:Пр3 Модел имплементације концепта друштвено одговорног понашања у Бањалуци	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О1:ПГ1:Пр4 Интерактивни центар Бања Лука	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О1:ПГ1:Пр5 Унапређење односа са дијаспором	Потребно прецизније дефинисати пројекат и фокусирати се на одређене активности.
С4:О2:ПГ1:Пр1 Стимулисање запошљавања лице с умањеном радном способношћу	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О2:ПГ1:Пр2 Волонтирање лица са умањеном радном способношћу	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О3:ПГ1:Пр3 Студија маркетиншке промоције Града	Маркетиншка студија пројекта Технолошки бизнис парк ће у значајном дијелу покрити одржане аспекте ове студије, тако да ће реализацијом тог пројекта бити дјелимично реализован и овдје дефинисани пројект.
С4:О3:ПГ2:Пр2 Увођење тачака за бежични интернет	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О3:ПГ1:Пр3 Пријемна GPS технологије у оквиру градског саобраћаја	Израђен идејни задатак.
С4:О3:ПГ1:Пр4 Отварање INFO POINTA	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
С4:О5:ПГ1:Пр1 Развој социјалне политике према младима	Да би се служба за психосоцијалну подршку младима могла у потпуности успоставити неопходно је поширење простора за рад и запошљавање новог кадра. У 2009. години није обезбјеђен додатни простор за Центар за социјални рад, а због мјера за ублажавање свјетске економске кризе Центар није био у могућности да запосли нове раднике.

4.5 Стратешки циљ C5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој

Овај стратешкои циљ обезбјеђује привредну и демографску обнову сеоског подручја и стварање услова за његов дугорочно одрживи развој. Реализација циља значи постизање модификоване демографске структуре сеоског подручја, с далеко већим учешћем становништва у радној и репродуктивној доби, што је основни услов његовог дугорочно одрживог развоја. То је и сигуран начин стварања претпоставки за усклађен развој урбаног и сеоског подручја, како с аспекта њихове привлачности за живот и рад тако и с аспекта међусобног усклађивања развојних потреба.

Остварење стратешког циља C5 обухвата слиједеће оперативне циљеве:

Табела 9: Стратешки циљ C5 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
C5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој	C5:O1 - Усклађен развој сеоског подручја Града
	C5:O2 - Створени услови за интегрални развој сеоског подручја
	C5:O3 - Очуване и унапређене природне вриједности сеоског подручја Града

Анализирајући реализацију Стратешког циља 5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој:

- ❖ Стратегијом је планирано 38 пројеката.
- ❖ Реализована су 3 пројекта.
- ❖ У току је реализација 13 пројеката од чега 2 пројеката има континуирану реализацију до краја периода имплементације Стратегије.
- ❖ Није реализовано 22 пројеката.
- ❖ Пројекти у оквиру овог циља подразумијевају значајно учешће приватног сектора у његовој реализацији. Пројекте у оквиру оперативног циља 3, а који се односе на очување и унапређење природних и биолошких разноврсности, као и очување и унапређење потенцијала за развој пољопривреде и туризма потребно је поново редефинисати у складу са надлежностима Града и институција којима је Град оснивач.

Преглед нереализованих пројеката приказан је у слиједећој табели.

Табела 10: Анализа нереализованих пројеката стратешког циља C5

Пројект	Напомена
C5:O1:ПГ1:Пр1 Усвајање средњорочних планова развоја сеоских мјесних заједница до 2012. године, с акционим планом имплементације	Потребно промијенити надлежно одјељење.
C5:O1:ПГ1:Пр2 Положај и улога жене у руралном развоју града	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно Одјељење.
C5:O2:ПГ1:Пр5 Пољопривредно индустријски комплекс	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Урађен је концепт Развојно-едукативног центра чији је ово основни дио. Проблем овог центра је и неријешени статус војне имовине на економији Мањача која

	одлуком Министарства одбране Републике Српске дата на газдовање Центру за развој и унапређење села, а која није потврђена новом одлуком Министарства одбране БиХ.
C5:O2:ПГ1:Пр6 Интернационални центар на Врбасу	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ1:Пр7 Туристичко угоститељски комплекс на Врбасу	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C5:O2:ПГ1:Пр9 Еко центар језеро Бочац	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ1:Пр10 Туристичко рекреативни етно центар	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ1:Пр11 Камп на Врбасу	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ2:Пр3 Плантажни узгој љековитог биља	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ2:Пр4 Плантажни узгој индустријског биља	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ2:Пр5 Туристичко рекреативни центри	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ2:Пр6 Погон за прераду воћа са туристичким кампом	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ2:Пр8 Формирање погона за примарну прераду љековитог биља, самониклог љековитог биља, шумских плодова,	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ3:Пр1 Изградња урбаних садржаја у сеоском подручју	Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.
C5:O2:ПГ3:Пр2 Стимулативне мјере за склапање бракова и живот у сеоском подручју	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C5:O3:ПГ1:Пр1 Заштита пољопривредних површина и водених токова	Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.
C5:O3:ПГ1:Пр2 Заштита шумских подручја	Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.
C5:O3:ПГ1:Пр3 Органска пољопривредна производња као приоритет	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C5:O3:ПГ2:Пр1 Пошумљавање голети	Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.
C5:O3:ПГ2:Пр2 Изградња Арборетума у Трапистима	Није реализовано због недостатка финансијских средстава.
C5:O3:ПГ2:Пр3 Очување аутохтоних биљних и животињских врста.	Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.
C5:O3:ПГ2:Пр4 Заштита пејзажа	Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.

5. Преглед основних показатеља развоја Града

Основни показатељи развоја Града односе се на демографске и социо-економске показатеље који се прате на основу података Републичког завода за статистику, Завода за запошљавање, те података саме Административне службе Града (број предузетничких радњи и вриједност реализованих инвестиција). Овдје су приказани сви званични подаци који се исказују за локалне заједнице.

Велики недостатак представља непостајање података који се односе на оцјену квалитета живота у локалним заједницама (попут EEA Report: Quality of life in European cities and towns) или свеобухватних општих података који се односе на градове или регионе (попут EUROSTAT: European Regional and Urban Statistics).

Табела 11: Основни показатељи развоја

Опис	2005.г.	2007.г.	2008.г.	2009.г.
Број становника (процјена)	225844	229700	233000	256200
Насељеност (број становника на 1 km ²)	182,3	186,44	189,12	207,95
Број запослених	53052	57283	57711	61642
Број незапослених (евидениција Завода за запошљавање)	20177	16664	15724	17614
Стопа незапослености (%)		22,54	21,41	22,83
Просјечна бруто плата (у КМ)	883	1021	1342	1422
Просјечна нето плата (у КМ)		680	892	924
Број пензионера	29631*	31013	31908	33415
Просјечна пензија (у КМ)		334,93	356,95	333,05
Број правних субјеката	4236	5019	5399	5702
Број предузетничких радњи		6521	6714	5820
Вриједност реализованих инвестиција (у 000 КМ)		107967	285581	161327
Број долазака туриста	35292	52270	60906	61751
Број ноћења туриста	56999	86464	101289	101367
Промет роба у трговинама на мало (у 000 КМ)	553055	708765	873599	808064
Промет у угоститељству (у 000 КМ)	13271	19396	26889	27955
Производња ратарских култура (t)				
- Пшеница (принос по ha у t)	4860 (2,0)	5184 (2,4)	4558 (2,5)	2794 (3,0)
- Кукуруз (принос по ha у t)	30122 (4,0)	19624 (1,9)	18487 (2,1)	21661 (2,0)
- Кромпир (принос по ha у t)	12092 (5,1)	22173 (10,4)	24300 (10,9)	21125 (11,0)
Производња воћа (t)				
- Јабука (принос по стаблу у kg)	4034 (13,2)	3980 (19,5)	3964 (19,1)	9023 (25,2)
- Крушка (принос по стаблу у kg)	1083 (11,3)	1300 (13,9)	1218 (13,1)	1886 (15,8)
- Шљива (принос по стаблу у kg)	6200 (10,0)	6005 (10,0)	3105 (5,0)	3606 (6,0)
Број путничких аутомобила	35598		45328	45544
Број ученика				
- Основне школе	17432	16943	17108	16944
- Средње школе	10956	10594	10149	9875
- Високе школе и факултети	13553	16562	18192	21952
Број наставника				
- Основне школе	1131	1140	1155	1194
- Средње школе	683	668	681	742
- Високе школе и факултети	770*			
Малољетна лица, корисници социјалне заштите	377	3,612	6874	3889
Пунољетна лица, корисници социјалне заштите	1967	4726	8207	14706

*Подаци за 2006.годину

Поредећи податке из 2009. године са подацима из 2005. године (који су били основа за социо-економску анализу Града Бања Лука), можемо констатовати слиједеће:

- ❖ Број становника Града је у константном расту.
- ❖ Број запослених је порастао за 16,19%.
- ❖ Број незапослених је смањен за 12,7%
- ❖ Просјечна бруто плата у КМ је виша за 61%.
- ❖ Број пензионера је порастао за 12,77%, док је просјечна пензија у послједње три године остала на истом нивоу.
- ❖ Број правних субјеката (предузећа, друштава, пословна удружења, задруге и фондови) је већи за 34,6%.
- ❖ Број предузетничких радњи је, у послједње три године, смањен за 10,7%.
- ❖ Значајно су повећани приходи остварени у трговини и угоститељству.
- ❖ Вриједност реализованих инвестиција, у послједње три године повећана је за 66,9%.

6. Закључци и препоруке

Рекапитулација реализације пројеката Стратегије по стратешким циљевима дата је у табели која слиједи.

Табела 12: Рекапитулација резултата реализације Стратегије

	Укупан број пројеката	Реализовано	Реализација у току (континуирана реализација)	Није наступио период реализације	Није реализовано
Стратешки циљ 1	44	3	23(4)	-	18
Стратешки циљ 2	50	3	32(16)	1	14
Стратешки циљ 3	35	2	19(4)	1(1*)	12
Стратешки циљ 4	25	1	13(2)	-	11
Стратешки циљ 5	38	3	13(2)	-	22
Укупно	192	12	100 (28)	2(1*)	77

*Недоступни подаци

У периоду 2008-2010. година, реализовано је 12 пројеката, док је код 100 пројеката реализација у току, што у укупном броју пројеката дефинисаним Стратегијом заједно чини 58%. Није започета реализација у 77 пројеката.

Анализирајући до сада постигнуте резултате у реализацији Стратегије може се закључити слиједеће:

- ➡ Досадашњи степен реализације Стратегије налази се на задовољавајућем нивоу.
- ➡ Процес реализације Стратегије је праћен јаком економском кризом, нарочито током 2010. године. Забијежен је пад буџетских прихода, што је довело до смањења јавне инвестиционе потрошње, те до смањења буџетске потрошње генерално. У оваквим условима главни циљ Административне службе Града је био усмјерен на очување фискалне стабилности система, а мање на нова инвестициона улагања.
- ➡ Недовољна финансијска средства, те неповољна законска рјешења која уређују процес јавног-приватног партнерства главни су узроци нереализације пројеката. Јавно-приватно партнерство један је од основних модела имплементације пројеката

који је планиран кроз Стратегију, а који није профункционисао због недовољне заинтересованости приватних партнера да пролазе кроз компликовану процедуру дефинисану Законом о јавном приватном партнерству у Републици Српској.

Велику тешкоћу приликом израде Стратегије представљао је недостатак јасне концепције, односно стратегије развоја Републике Српске и БиХ. Надаље, у том периоду нису биле израђене нити неке битне секторске стратегије, попут стратегије развоја енергетике, пољопривреде, индустрије, руралног развоја и туризма.

Данас је ситуација знатно другачија. У међувремену ступиле су на снагу многе секторске стратегије. Процес израде Стратегије развоја Републике Српске је у завршној фази. То су све оквири којима се дефинише и развој Града.

Имајући у виду све претходно наведено, а како Стратегија развоја Града важи још за наредни четворогодишњи период (до 2015.године), непоходно је извршити ажурирање Стратегије. Потребно је урадити процјену постигнућа реализације дефинисаних циљева, сагледати оквири развоја који су дати стратешким документима виших нивоа, те у складу са тиме извршити ажурирање циљева, програма и пројеката, и дати нови оквирни финансијски план реализације. С тим у вези, предлаже се Скупштини града Бања Лука да покрене активности на ажурирању Стратегије развоја града Бања Лука у периоду 2007-2015. године.

Овим процесом се жели постићи да се Стратегија прилагоди промјенама у окружењу које су у међувремену наступиле, те да се анализира и актуализира друштвено- економски развој Града Бања Луке у тим новим оквирима.

7. ПРИЛОГ : Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима

Табела 13 : Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циљ С1 (стање 31.12. 2010. године)

Редни број	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Статус
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С1: ОДРЖИВИ РАЗВОЈ И ВЕЋА ЕФИКАСНОСТ У УПРАВЉАЊУ РЕСУРСИМА							
С1:О2:ПГ1: Намјена простора							
1.	С1:О2:ПГ1:Пр ₁ Усвајање просторног плана за период до 2030. године	350.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. до половине 2010. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
2.	С1:О2:ПГ1:Пр ₂ Усвајање урбанистичког плана за период до 2020. године	410.000,00	873.290,67	Биће реализовано - неизвјесно због стања у УЗРС.	друга половина 2008. до половине 2009.	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.
3.	С1:О2:ПГ1:Пр ₃ Успостављање индустријских зона града	300.000,00		Усвојен је одређени број регулационих планова за индустријске и привредне комплексе; Урађено је идејно рјешење за технолошки бизнис парк, које је усвојила Скупштина града са локалитетом Рамића, као најповољнијег. У току је израда регулационог плана за локалитет Рамића након усвојене студије изводљивости - усвојена одлука о локацији, урађена студија изводљивости и одлука о изради РП-а. У процесу ажурирања потребно додати и Градску развојну агенцију као надлежну за имплементацију.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за привреду	Реализација у току.
4.	С1:О2:ПГ1:Пр ₄ Изградња градског гробља и	23.500.000,00	10.000.000,00	Изграђени су: приступна саобраћајница, интерне саобраћајнице са комуналном инфраструктуром и простор за укуп. У току је	друга половина 2008. до краја	Одјељење за комуналне и стамбене послове	Реализација у току.

	крематоријума на локалитету Врбања			извођење радова на изградњи објеката: улазне партије и капеле са мртвачницом; јавна набавка за избор извођача радова на изградњи оградe око гробља и вањског уређења око објекта.	2009. године	и послове саобраћаја	
C1:O2:ПГ2: Урбана ревитализација и обнова Града							
5.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр1 Заштита паркова и зелених површина	500.000,00	150.000,00	Санација дрвећа у старим дрворедима и парковима и израда анализа здравственог стања дрвећа у парковима и предлога мјера санације.	друга половина 2008. до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Континуирана реализација пројекта.
6.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр2 Изградња нових тргова	38.000.000,00	2.000.000,00	Изграђен Трг српских владара око Храма Христа Спаситеља.	друга половина 2008. до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за просторно уређење	Континуирана реализација пројекта.
7.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр3 Изградња нових паркова	14.000.000,00	320.000,00	Изграђен парк у Булевару цара Душана.	друга половина 2008. до краја 2015. године	Одјељење за стамбено комуналне послове и послове саобраћаја и Одјељење за просторно уређење	Континуирана реализација пројекта.
8.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр4 Уређење обала Врбаса	30.000.000,00	трошкови израде РП-а 159,902.46 КМ	Усвојен регулациони план за уређење обала Врбаса. У процесу ажурирања додати и Одјељење за стамбено комуналне послове и послове саобраћаја .	друга половина 2008. до краја 2015. године	Одјељење за просторно уређење	Континуирана реализација пројекта.
9.	C1:O2:ПГ2:Пр5 Изградња ботаничке баште	15.000.000,00	500.000,00	На основу уговора о финансирању изградње Ботаничке баште (процијењена вриједност пројекта 1 милион КМ), којим је предвиђено да у финансирању пројекта учествују и Универзитет са по 500 хиљада КМ током	друга половина 2008. до половине 2011. године	Одјељење за привреду	Реализација у току.

				петогодишњег инвестиционог циклуса, у периоду од 2004. до 2009. године из буџета града издвојено је укупно 500 хиљада КМ, по 100 хиљада КМ на годишњем нивоу. Иако је АСГ Бања Лука у цјелости реализовала обавезе, из буџета града током 2010. године дозначено је још 30 хиљада КМ. Из средстава намијењених реализацији пројекта изградње „Ботаничка башта“, до 2009. године су урађени пројекти и друга техничка документација, уређен терен, пресвучен хумусом, постављена ограда и уређен улаз. У оквиру Универзитетског кампуса крајем 2009. године завршен је дио Ботаничке баште под називом Генотека, у којем је септембра 2009. године почела садња вишегодишњих пољопривредних и шумских биљака. Предвиђено је да се Ботаничка башта простира поред ријеке Врбас на 5,17 ha земљишта, а треба да представља полигон за наставу студентима биологије, шумарства, пољопривреде и хортикултуре. Поред образовне функције, Ботаничка башта ће имати и друге функционалне цјелине-представљање биљног диверзитета и конзервација биљних генетских ресурса. Трећина Ботаничке баште искориштена је за садњу више од 200 стабала 46 различитих врста дрвећа, а преостали дио баште намијењен је угроженим генетичким ресурсима. Октобра 2010. године у два обновљена објекта кампуса бањалучког Универзитета отворени су, у оквиру Ботаничке баште, Институт за генетичке ресурсе и Банка биљних гена. Трећи дио пројекта „Ботаничка башта“ предвиђа изградњу језера, стакленика и лабораторије с учионицама. У току је ревидирање пројекта			
--	--	--	--	---	--	--	--

				изградње језера и припрема тендера за избор извођача радова.			
10.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр ₆ Легализација бесправно изграђених објеката	10.000.000,00	приходни остварени до 01.10.2010. године сз 3,102,458.17 КМ	Акција подношења захтјева проведена у току 2008. године, у току припрема нове Одлуке у складу са Законом о уређењу простора и грађења (Сл.гл. РС 55/10).	од 2009. до краја 2015. године	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.
11.	C ₁ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр ₇ Утврђивање производних капацитета за измјештање на нове локације	900.000,00		Потребно прецизније дефинисати пројекат како би се могао реализовати. Промијенити надлежно одјељење.	од 2009. до краја 2010. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
C1:O3:ПГ1: Пречишћавање отпадних вода и управљање отпадом							
12	C1:O3:ПГ1:Пр1 Изградња колектора и пречишћавање отпадних вода	90.000.000,00	300.000,00	Генерални пројекат „Одводња и збрињавање отпадних вода града Бањалука“ је израђен и у току је ревизија. Планира се израда изведбеног пројекта за главни колектор у 2011. години, као и израда Студије оправданости постројења за пречишћавање отпадних вода.	друга половина 2008. до краја 2015. године	Одјељење за комуналне, стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду	Реализација у току.
13	C ₁ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр2 Управљање чврстим отпадом	6.000.000,00	3.700.000,00	У оквиру реализације пројекта обнове Регионалне депоније у Рамићима, која је отпочела децембра 2007. год., а за коју је било обезбјеђено 3,18 милиона КМ из кредита Свјетске банке у оквиру програма "Управљање и одлагање чврстог отпада у БиХ", августа 2008. године завршена је прва фаза у коју је уложено 3,7 милиона КМ. Током 2008.године инвестиционе активности су финансиране из кредита Свјетске банке и текућих средстава ЈП "Деп-от". Половином 2009. године почела је друга фаза санације и проширења санитарне депоније у Рамићима. Представници Владе Републике Српске и Свјетске банке потписали су споразум о	друга половина 2008. до краја 2010. године	Одјељење за привреду и Ј.П."ДЕП-ОТ"	Реализација у току.

				реализацији другог пројекта за управљање чврстим отпадом. Вриједност пројекта за Републику Српску износи 19.575.000 \$, од чега се 18.000.000\$ односи на кредитна средства Свјетске банке. С циљем реализације пројекта управљање чврстим отпадом, Скупштина града Бања Лука усвојила је у мају 2010. године Одлуку о давању сагласности за издавање гаранције града Бања Луке за кредитно задужење ЈП "Деп-от" Бања Лука у износу 930.450 евра, под повољним условима (грејс период 8 година, пок отплате 20 година).			
14	C ₁ :O ₃ :ПГ ₁ :ПрЗ Управљање индустријским и опасним отпадом	3.000.000,00	200.000,00	Маја 2010. године Фонд за заштиту животне средине Републике Српске расписао је јавни позив за финансијску подршку програмима и пројектима за заштиту животне средине у Републици Српској у укупном износу од 1,2 милиона КМ (у 2009. години 1 милион КМ). Према критеријумима јавног позива, 6% средстава је предвиђено за санацију депонија опасног отпада и за израду базе података о депонијама опасног отпада. Марта 2009. године на ријеци Врбањи у насељу Зелени вир стављен је у употребу први уређај за пречишћавање отпадних и фекалних вода, за који је издвојено 100 хиљада евра. Средствима буџета града (60 хиљада) набављен је сепаратор за прераду отпадних уља, први у БиХ, који је у мају 2009. године пуштен у рад у АД "Чистоћа". Капацитет уређаја, који одваја воду и нечистоће од уља, је 800 литара на час. Након прераде, сва уља могу да се користе као лож-уље. До краја 2009. године у сепаратору за прераду уља пречишћено је више од три тоне отпадних уља.	друга половина 2008. до краја 2013. године	Одјељење за привреду и Ј.П."ДЕП-ОТ"	Реализација у току.

15	C ₁ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр4 Управљање медицинским отпадом	1.800.000,00	35.000,00	Урађен је План управљања отпадом (ПУО) у Клиничком Центру Бања Лука.	друга половина 2008 до почетка 2012. године	Клинички центар Бања Лука	Реализација у току.
C1:O3:ПГ2: Систем управљања животном средином							
16	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₁ Израда локалног акционог плана за заштиту животне средине	100.000,00	93.800,00	Завршен је Акциони план за заштиту животне средине.	од друге половине 2008. год. до септембра 2009. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Реализовано.
17	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₂ Формирање одјељења за животну средину	50.000,00		Потребно је извршити анализу потреба за оснивањем нове организационе јединице јер је дио послова овог одјељења дефинисан у оквиру Одсјека за развој, европске интеграције и инвестиције.	друга половина 2008. године		Није реализовано.
18	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₃ Едукација грађана о потреби заштите и санкцијама	1.400.000,00		Потребно утврдити надлежно одјељење на реализацији пројекта.	од почетка 2009. до краја 2015. године		Није реализовано.
19	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₄ Зелена агенда Група на Врбасу	6.000.000,00		Зелена агенда као документ одрживог развоја и заштите животне средине је урађен . Главни имплементор је Центар за животну средину , холандска организације Mileu contact, Градска развојна агенција и МЗ. Предвиђене активности на реализацији зелене агенде у Групи на Врбасу се односе на рјешавање проблема одводње отпадних вода, уређења захвата ријеке Крпе и развој туризма .	друга половина 2008 до краја 2011. године	Градска развојна агенција	Реализација у току.
20	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₅ Израда катастра зеленила "Зелена регулатива Града Бања Лука"	10.000.000,00		Потребно промијенити надлежно одјељење.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Није реализовано.
21	C ₁ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр ₆ Фонд за животну средину Града Бања Лука	2.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно одјељење.	од почетка 2009. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Није реализовано.

C1:O4:ПГ1: Модернизација и реконструкција постојећих објеката							
22	C1:O4:ПГ1:Пр1 Рјешавање термоизолације постојећих објеката	7.000.000,00		Предуслови за реализацију овог пројекта су ступање на снагу Закона о енергетској ефикасности и формирања домаћих фондова за енергетску ефикасност или доступност страних фондова.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
23	C1:O4:ПГ1:Пр2 Модернизација и реконструкција система даљинског гријања, с примјеном енерг. најјефтинијих рјешења	70.000.000,00	15.238.923,45	Завршена је реконструкција вреловода Борик. Планира се даљња модернизација система даљинског гријања.	друга половина 2008 до краја 2011. године	Одјељење за привреду и Одјељење за комуналне, стамбене послове и послове саобраћаја	Реализовано.
24	C1:O4:ПГ1:Пр3 Модернизација, реконструкција и изградња енергетски ефикасне електро.- дистриб. мреже	24.000.000,00		Надлежност електродистрибуције Бања Лука. Предуслови за реализацију овог пројекта су ступање на снагу Закона о енергетској ефикасности и формирања домаћих фондова за енергетску ефикасност или доступност страних фондова.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано.
C1:O4:ПГ2: Повећање енергетске ефикасности у потрошњи енергије							
25	C1:O4:ПГ2:Пр1 Израда енергетске студије града	500.000,00		Предуслов за реализацију овог пројекта је израда „Стратегије развоја енергетике РС до 2030. године“. Стратегија се налази у процедури усвајања код Народне Скупштине.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Одјељење за привреду	Није реализовано.
26	C1:O4:ПГ2:Пр2 Увођење градских стандарда и стимулативне мјере за изградњу енергетски ефикаснијих објеката	20.000,00		Предуслови за реализацију овог пројекта су ступање на снагу Закона о енергетској ефикасности и формирања домаћих фондова за енергетску ефикасност или доступност страних фондова. Промијенити надлежна одјељења.	друга половина 2008. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
27	C1:O4:ПГ2:Пр3 Успостава енергетско едукативног центра	100.000,00		Потребно промијенити надлежно одјељење.	2009. година	Одјељење за привреду	Није реализовано.

28	C ₁ :O ₄ :ПГ ₂ :Пр4 Изградња и стимулативне мјере за изградњу објеката за кориштење обновљивих извора енергије	2.000.000,00		Континурана припрема пројеката за доступне фондове. У 2009. кандидовано 6 пројеката из ове области у СЕЕ и IPA СВС Јадранском програму-Програми Европске уније за подршку транснационалним пројектима. У току припрема пројекта Зелена Електрана, ради се прединвестциона студија - технолошко пословни план, на локацији ТБП БЛ у Рамићима уз коришћење соларне енергије (30.000м ² крова велике хале), енергетског отпада на регионалној депонији и енергије вјетра .	од почетка 2009. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Реализација у току.
C1:O5:ПГ1: Стварање услова за ефикасно управљање развојем							
29	C ₁ :O5:ПГ1:Пр1 Креирање базе података за аналитичко праћење развоја Града према EUROSTAT показатељима	5.000.000,00		Пројекат који се треба реализовати у сарадњи са Републичким заводом за статистику. Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до прве половине 2011. године	Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције	Није реализовано.
30	C ₁ :O5:ПГ1:Пр2 Увођење система дугорочног финансијског и инвестиционог планирања	60.000,00		Систем дугорочног финансијског и инвестиционог планирања није уведен. Почетком 2007. године дошло је до реализације пројекта трезорског пословања у Административној служби града Бања Лука. Годишње се за обнову лиценце издвоји око 20.000 КМ по основу трезорског пословања.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Одјељење за финансије са свим осталим одјељењима Административне службе, Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције	Није реализовано.
31	C1:O5:ПГ1:Пр3 Пројекат управљања и руковођења имовином локалних јединица	2.500.000,00		Рјешењем Градоначелника број:12-g-1251/10 од 21.06.2010. године именована је радна група са задатком да ради на програму управљања имовином града. Радна група је на састанку одржаном 25.08.2010. године, извршила анализу постављеног задатка и донијела закључке везане за потребе прикупљања података о имовини Града, те о	друга половина 2008 до краја 2011. године	Одјељење за финансије са свим осталим одјељењима Административне службе	Реализација у току.

				имовини комуналних предузећа као и податке о капиталу истих а која имају сједиште у Граду Бања Лука.			
C1:O5:ПГ2: Јачање услужне и развојне компоненте градске администрације							
32	C ₁ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₁ Кадровско и материјално оспособљавање Градске развојне агенције, Центра за развој и унапређење села и Туристичке организације Града	1.000.000,00		У складу с правилницима о систематизацији радних мјеста, кадровски су оспособљене Градска развојна агенција, Центар за развој и унапређење села и Туристичка организација Града, док је њихово материјално опремање извршено у складу с програмским задацима и бројем упослених радника.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Административна служба са својим институцијама	Реализовано.
33	C ₁ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₂ Кадровско и материјално оспособљавање МЗ-а	4.000.000,00		Потребно прецизније дефинисати пројекат и надлежно одјељење. Преклапа се са пројектом број 34.	друга половина 2008 до почетка 2011. године	Административна служба града	Није реализовано.
34	C ₁ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₃ Пренос одређених врста услуга на услужне центре (истурене пријемне канцеларије) по МЗ	100.000,00	40.000,00	Увезане 2 мини шалтер сале (Старчевица и Борик), 3 МК-е (Залужани, Врбања, Српске Топлице), 4 МК-е у фази увезивања, остаје још 8 МК-а које су неувезане. У мини шалтер салама могуће је вађење извода из матичних евиденција и овјера, док се у МК-ма које су увезане на информационални систем омогућава електронска комуникација, кориштење централних база података и др.	друга половина 2008. године до прве половине 2009. године	Одсјек за информатику и Одјељење за општу управу	Реализација у току.
35	C ₁ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₄ Израда карте ресурса Бањалуке	500.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције	Није реализовано.
36	C ₁ :O ₅ :ПГ ₂ :Пр ₅ Пројекат GAP II фаза- Пројекат управне одговорности	4.000.000,00	180.000,00	У оквиру пројекта реализоване активности на изради Локалног акционог плана у сврхе имплементације пројекта. Имплементирана су три пројекта: израда и примјена САФ методологије за самопроцјену резултата рада АСГБЛ, умрежавање мјесних канцеларија на подручју Града и обука кадрова за	друга половина 2008 до краја 2012. године		Реализација у току.

				кориштење IPA фондова ЕУ. Реализован је капитални пројекат изградње и реконструкције Дома културе у Поткозарју.			
C1:O5:ПГ3: Нови извори финансирања инвестиција у граду							
37	C ₁ :O ₅ :ПГ ₃ :Пр1 Укључивање Града на тржиште капитала	50.000,00	7.704.375,00	Реализација кредита по основу муниципалних обвезница- изградња новог моста код "Инцела" Бања Лука. Износ укупног задужења 7.704.375,00 КМ. Кредит у отплати.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Одјељење за финансије са свим осталим одјељењима Административне службе	Реализација у току.
38	C ₁ :O ₅ :ПГ ₃ :Пр2 Оснивање предузећа од стране Града	60.000,00		У припреми оснивање оператора Техно бизнис парка Бања Лука , што зависи од завршетка стечајног поступка ВХВТ.	од 2010. године до краја 2015. године	Одсек за развој, европске интеграције и инвестиције	Реализација у току.
39	C ₁ :O ₅ :ПГ ₃ :Пр3 Пројекти јавно-приватног партнерства	50.000,00		Започете активности припреме пројеката и процедуре њихове реализације. Градска развојна агенција је припремила пројекат идентификације модела ЈПП на градском нивоу са приједлогом реализације конкретних пројеката (ТБП, сајам, хиподром , логистичк-дистрибутивни центар итд.)	друга половина 2008. године	Одсек за развој, европске интеграције и инвестиције у сарадњи са осталим одјељењима Административне службе	Реализација у току.
40	C ₁ :O ₅ :ПГ ₃ :Пр4 Развој модела партиципације грађана у финансирању инвестиција	85.000,00		Постоје одређени начини партиципације грађана у суфинансирању инвестиција, али свеобухватан модел није развијен због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за финансије	Није реализовано.
C1:O6:ПГ1: Обогаћивање урбаних садржаја							
41	C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр1 Изградња нове и реконструкција постојеће јавне расвјете	7.000.000,00	2.200.000,00	Реконструисана јавна расвјета у 10 улица у укупној дужини од 8 км. Изграђена јавна расвјета у укупној дужини 40 км.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Реализација у току.

42	C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр ₂ Изградња дјечијих вртића у урбаним и руралним дијеловима Града, санација постојећих и набавка савремене опреме	15.000.000,00	1.900.000,00	2009. године изграђен је нови дио вртића "Колибри". Инвестирано је око 1.500.000 КМ. 2010. године изграђен вртић у ОШ "Свети Саво" и у Крфској улици, урађена пренамјена простора и направљен је пројекат за израду вртића "Наша дјеца".	друга половина 2008. године до половине 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
43	C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр ₃ Изградња спортских игралишта	3.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до краја 2012. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
44	C ₁ :O ₆ :ПГ ₁ :Пр ₄ Изградња и умрежавање савременог центра цивилне заштите и ватрогасних домова	30.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до краја 2013. године	Одсек за цивилну заштиту	Није реализовано.

Табела 14: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С2 (стање 31.12. 2010. године)

Редни број	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С2: ДИВЕРЗИФИКОВАНА ЕКОНОМСКА СТРУКТУРА КОЈА ОБЕЗБЈЕЂУЈЕ ПУНУ ЗАПОСЛЕНОСТ							
С2:О1:ПГ1: Рјешавање имовинско-правних односа на подручју Града							
1	C ₂ :O ₁ :ПГ ₁ :Пр ₁ Управљање грађевинским земљиштем	200.000,00		Урађена студија гарђевинског земљишта намјењеног индустрији и бизнису од стране Градске развојне агенције. У току је уношење података у GIS базу.	друга половина 2008. до краја 2009. године		Реализација у току.

2	C ₂ :O ₁ :ПГ1:Пр2 Успостављање прецизног катастра некретнина Града	1.000.000,00		У сарадњи са Заводом за изградњу града Бања Лука. Промијенити надлежно одјељење.	друга половина 2008. до краја 2010. године	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за финансије	Реализација у току.
C2:O1:ПГ2: Унапређење пословног окружења Града							
3	C2:O1:ПГ2:Пр1 Пројекат ФИАС			Крајем 2008. године завршене су све активности на реализацији Пројекта регулаторне реформе у Административној служби и усвојене препоруке Радне групе за регулаторну реформу. Почетком 2009. године успостављен је Регистар формалности који представља централизовану базу свих података у вези са формалностима које се примјењују у Административној служби Града. Почетни Регистар садржава све формалности које су утврђене у току Регулаторне реформе. За све формалности које ће се накнадно појављивати (мијењати или брисати) одлучују два новоформирана тијела у Административној служби, а то су Савјет и Секретаријат за регулаторну реформу. У складу са Одлуком о успостави Регистра формалности Административне службе Града Бања Лука, Градоначелник је донио Правилник о раду Регистра формалности. Носилац активности овог Пројекта био је Одсјек за информатику, уз активно учешће Одјељења за општу управу, као и других одјељења која имају утврђене формалности и обрасце предвиђене Шифарником формалности. Током 2009. г., Секретаријат и Савјет за регулаторну реформу одржали су по једну сједницу, на којој су разматрани захтјеви из неколико одјељења за промјену и брисање појединих формалности.	2009. година- надаље	Одсјек за информатику	Континуира на реализација пројекта.

4	C ₂ :O ₁ :ПГ ₂ :Пр2 Пројекат SPIRA			Пројекат је развио напредну процедуру за издавање дозвола у области градње. Осмишљен је и покренут Систем за електронску размјену докумената (Electronic Document Management and Workflow System—EDMWS) како би се омогућили аутоматска обрада, праћење, мониторинг и контрола размјене података између надлежних органа градске управе и јавних комуналних предузећа. Захваљујући овом систему за комплетирање документације потребно је мање од 60 дана за издавање дозволе за коју се у просјеку чека преко 270 дана широм БиХ.	2008. година	Одсјек за информатику и Одјељење за просторно уређење.	Реализовано.
5	C2:O1:ПГ2:Пр3 Активирање слободне зоне	90.000,00		Како Слободна зона Бањалука није почела с радом, а рјешење Министарства спољне трговине и економских односа БиХ престало да важи августа 2005. године, Управа „Инцел Холдинга“ донијела је 2008. године одлуку о ликвидацији предузећа за управљање Слободном зоном Бањалука. Након оснивања АД „Пословна зона Бањалука“, формирана је Скупштина акционара, а новембра 2009. године изабрани су органи управљања и донесен План пословања АД „Пословна зона Бањалука“ за период од 2009. до 2011. године. Приједлог да се промијене носиоци активности овог пројекта.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Реализација у току.
6	C ₂ :O ₁ :ПГ ₂ :Пр4 Активна политика комуналних накнада	50.000,00		Потребно прецизиније дефинисати пројекат.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.

7	Изградња сајамског комплекса C2:O1:ПГ2:Пр5	40.000.000,00		У току су почетне активности на реализацији пројекта, израда пројектног задатка, анализа микролокације у Залужанима, израда Идејног рјешења студије изводљивости Сајамског центра са технолошко-урбанистичким рјешењем. Ове претходне активности ће се завршити у првој половини 2011. године и на основу њих утврдити следећи кораци. У току је припрема потписивања споразума са општином Лакташи и Владом РС око израде планских докумената, као кандудатура пројекта код Владе РС у оквиру инвестиционог развојног програма. Градска развојна агенција припрема концепт и пројектни задатак сајамског комплекса Бањалука.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за привреду	Реализација у току.
C2:O1:ПГ3: Успостављање привредне сарадње на регионалном и глобалном нивоу							
8	C2:O1:ПГ3:Пр1 Пројекат прекограничне сарадње (II компонента IPA фонда EU)	2.000.000,00		У 2009. нови пројектни тим CIDEA обучен за припрему ЕУ пројеката. Успостављена партнерства са 6 развојних агенција из Хрватске, потписана 4 споразума, у припреми 2 споразума о сарадњи. Такође, и у АСГБЛ је тим људи прошао обуку за писање пројеката. У 2009. на првом позиву предана два пројекта: "Управљање енергијом у јавном сектору" и "Сарадња западне БиХ и централне Хрватске на развоју заједничке туристичке дестинације". У првом пројекту Град Бања Лука је водећи партнер из БиХ, а у другом пројекту Град Бања Лука заједно са Туристичком организацијом града Бања Лука је један од партнера на пројекту. Европска комисија је одобрила финансирање ова два пројекта. За Позив 2010 Градска развојна агенција је идентификова 2 партнера и 2 пројекта која ће кандидовати, и 2 пројектна приједлога на којима може бити партнер.	друга половина 2008. године до краја 2013. године	Градска развојна агенција	Реализација у току

9	C2:O1:ПГЗ:Пр2 Интензивирање економске сарадње са другим земљама и градовима	450.000,00	Након што је априла 2008. Бањалука примљена у чланство Асоцијације европских градова „Евроситис“ са сједиштем у Бриселу, фебруара 2009. Градоначелник града Бањалуке потписао је у Европском парламенту у Биселу Споразум градоначелника европских градова, посвећен остваривању циљева политике Европске уније о енергетици и клими. Потписивањем Споразума преузета је обавеза да се до 2020. године смањи емисија угљен-диоксида за најмање 20%: Направљен је Акциони план енергетски одрживог развоја (SEAP) који је усвојен у марту 2010.године на Скупштини града. Такође, априла 2008. године у Бањалуци је одржан форум Савјета страних инвеститора, представника републичке власти и домаћих привредника, с циљем успостављања пословне и партнерске сарадње. На основу потписаних протокола, град Бањалука је успоставио сарадњу с дванаест европских градова. С обзиром да је Бањалука члан највећих градова Балкана од 2001. године, новембра 2009. године Градоначелник града Бањалука учествовао је у раду годишњег самита градоначелника Мреже балканских градова (BALCINET) у Солуну. У организацији града Осла и Асоцијације Евроградова, маја 2009. године у главном граду Норвешке одржана је Пета годишња конференција Асоцијације Евроградова (Eurocities), на којој је учествовао 81 представник из 56 градова, чланова Асоцијације Евроградова, у саставу којих је био и представник града Бањалука. Централна тема конференције била је „Утицај рецесије на међународне активности градова", с циљем размијене искустава о	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за привреду, Градска развојна агенција и Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције	Континуира на реализација пројекта.
---	---	------------	---	---	---	--

				проналажењу нових начина финансирања пројеката, развојним плановима Асоцијације и моделима учешћа градова у плановима.			
10	C2:O1:ПГ3:Пр3 Анализа предности и начина укључивања у пројекте СЕФТА, Енергетске заједнице југоисточне Европе	50.000,00		У организацији Министарства за трговину и туризам РС, новембра 2009. године у Бањалуци је одржана Регионална конференција земаља чланица централноевропске зоне слободне трговине „СЕФТА 2006“, посвећена условима прекограничног протока робе и капитала.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за привреду	Реализација у току.
C2:O2:ПГ1: Креирање радних мјеста за младе							
11	C2:O2:ПГ1:Пр1 Научно-технолошки парк	55.000,00		Усвојена је студија изводљивости ТБП-а на основу анализе локација, предстудије изводљивости и идејног 2Д и 3Д рјешења. У току је процедура спровођења стечајног поступка предузећа ВХВТ Рамићи са намјером кооптирања у 1.фазу ТБП-а. Урађени су изведбени пројекти појединих сектора ТБП, као што је инкубатор, развојни центар. Посебна активност је усмјерена на израду маркетинг стратегије ТБП и Бањалуке као повљне привредне дестинације за привлачење инвеститора. Оформљен је Центар за инвеститоре као мјесто за информисање, прихватање и подршку инвеститорима у реализацији њихових инвестиционих намјера. У току је израда регулационог плана.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Реализација у току
12	C2:O2:ПГ1:Пр2 Отварање бизнис инкубатора за младе	200.000,00		У оквиру пројекта ТБП Бања Лука предвиђен инкубатор, уколико УНИС ХВТ пређе у власништво Града БЛ очекује се отварање инкубатора у 2011.години	2009. година	Градска развојна агенција	Реализација у току

13	C ₂ :O ₂ :ПГ ₁ :Пр3 Пословни инкубатор за информационе и комуникационе технологије и услугне дјелатности	1.000.000,00	60.000,00	Јуна 2010. године у згради бившег пословног система „Чајавец“ отворен је Иновациони центар Бањалука. Влада Републике Српске и Влада Норвешке уложиле су у Иновациони центар 1,3 милиона КМ. Предвиђено је да у Иновационом центру запослење добије 40 радника у областима електронике, медицине, информационих технологија и производње електричне енергије. С обзиром да је Иновациони центар намијењен фирмама из Републике Српске, у будућем периоду доћи ће до отварања малих „пословних вртова“, који ће бити размјештени по регијама Републике Српске и представљаће пословне јединице Иновационог центра. На конкурс за пријем станара у пословни инкубатор Иновационог центра аплицирало је до септембра 2010. године 11 станара. Потребно промијенити носиоца активности јер ЦИДЕ-а није укључена у овај пројекат већ Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције.	друга половина 2008. године до краја 2009. године	Градска развојна агенција	Реализација у току.
C2:O2:ПГ2: Успостављање дугорочних (трајних) механизма запошљавања							
14	C2:O2:ПГ2:Пр1 Пројекат самозапошљавања	240.000,00		Проведене су све планиране обуке и пружене консултанске услуге за фирме почетнике у бизнису те имплементирана додатна 2 пројекта суфинансирана од стране донатора и то: "Центар за мали бизнис" са Данским Вијећем за избјеглице, и други "Жене женама" са ГОПА (СДЦ, АДЦ).	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Реализација у току.
15	C2:O2:ПГ2:Пр2 Сајам за запошљавање	350.000,00		Априла 2009. године у Дому младих одржана је конференција под називом „Партнерство образовног и пословног сектора“, чиме је отпочела реализација пројекта „Бањалучки дани каријере 2009“, који реализује Сервис за тренинг, едукацију и предузетништво, у сарадњи с агенцијом „Спектар“. Основна идеја пројекта је успостављање комуникације	2009-2015.	Одјељење за привреду	Континуира на реализација пројекта.

				и сарадње између младих људи, послодаваца и надлежних институција у сврху заједничког рјешавања проблема запошљавања младих. Бањалучки дани каријере се организују од 2008. Г. Приједлог да се као носилац активности дода Одјељење за друштвене дјелатности.			
16	Пројекат преквалификације у функцији тржишта рада С2:О2:ПГ2:Пр3	2.550.000,00		У организацији РАРС-а, јула 2010. године завршена је реализација прве фазе пројекта „Неформално образовање и образовање одраслих у БиХ“, чији је циљ развој радне снаге за потребе привреде и према захтјевима послодаваца. Након одржавања конференције „Предузетништво, samozapošljavanje и мали бизнис-методe рјешавања проблема незапослености у БиХ“, почев од августа 2008. године Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа и Завод за запошљавање РС проводе пројекат „Самозапошљавање грађана који немају посао“, с тим да агенција обавља обуку и едукацију кандидата, док активности на доквалификацији, преквалификацији и стучном усавршавању кандидата проводи Завод за запошљавање РС. Потребно промијенити носиоца активности CIDEA јер нису укључени у пројекат.	2009-2015.	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.

17	C2:O2:ПГ2:Пр4 Едукација за отпочињање властитог бизниса	140.000,00		Средином 2009. године у организацији Градске развојне агенција и Агенција „Спектар“ започела је прва од четири едукације из области предузетничких вјештина, коју је завршило 15 предузетника и потенцијалних предузетника. Такође, Градска развојна агенција организовала је семинар за 80 малих предузетника, с циљем обуке о разрађивању пословних планова и информатичке обуке. У оквиру тромјесечног пројекта „Самозапошљавање“, који је окончан септембра 2010. године, 50 полазника различите животне доби прошло обуку и стекло знања за покретање и унапређење властитог бизниса и то у двије циљне групе (кућна радиност и општа едукација о предузетништву). Пројекат су организовали Градске развојне агенције Бањалука и Агенције за посредовање при запошљавању „Спектар“, а средствима у износу од 9,5 хиљада КМ Градске развојне агенције су омогућила реализацију пројекта.	2009-2015.	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Реализација у току.
18	C2:O2:ПГ2:Пр5 Стимулативне мјере за привредне субјекте-почетнике	120.000,00	650.000,00	У Информативном бизнис пункту Одјељења за привреду, свакодневно се пружају услуге и стручна помоћ грађанима везано за административну процедуру оснивања самосталних радњи, привредних друштава и других субјеката. И у оквиру Градске развојне агенције континуирано се пружа професионална и стручна помоћ предузетницима у свим фазама пословања. Током 2009. и 2010. године, имплементирани су програми новчаних подстицаја за развој сектора МСП и предузетништва-додјела малих грантова. Обезбеђени услови за реализацију програма и 2011. године	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.

19	C ₂ :O ₂ :ПГ ₂ :Пр ₆ Пројекат омладинско предузетништво	350.000,00	Фебруара 2009. године у бањалучком Дому омладине одржан је регионални сајам омладинских предузећа „Бања Лука 2009“, на којем је учествовало 25 омладинских предузећа, ученика средњих школа из Бихаћа, Цазина, Приједора и Бањалуке. Пројекат „Омладинско предузетништво у БиХ“ већ седму годину реализује VIP-Програм пословних иновација из Норвешке, у сарадњи с међународним и партнерским организацијама с подручја БиХ, а с циљем подстицања ученика завршних разреда средњих школа на бављење предузетништвом. Марта 2009. године у Дому омладине одржана је Прва конференција младих БиХ, у четвородневном трајању, у чијем је раду учествовало тридесет младих из шест градова Босне и Херцеговине, представљајући пројекат, који реализује тим за развој лидерства младих, у сарадњи са СТЕР-ом. У оквиру манифестације „Open days 2009“, ученици бањалучке Угоститељске и Пољопривредне школе, као и градишке Техничке школе представили су октобра 2009. године у згради Народне скупштине своје радове и иновативне идеје о теми „Укљученост младих у јавни, политички, економски и културни живот: омладинско предузетништво и иницијативе као предуслов за европску будућност“. Јуна 2010. године у бањалучком Дому омладине представљено је више од 100 пословних идеја, чиме је завршена аудиција за програм Радио-телевизије Републике Српске „Мој бизнис“. Стручни жири је одабрао 12 најквалитетнијих идеја, а емитовање серијала од 18 епизода почеће у јесењој програмској шеми РТРС-а. У бањалучком Дому омладине априла 2010.	2009-2015.	Одјељење за друштвене дјелатности и Одјељење за привреду	Континуира на реализација пројекта.
----	---	------------	--	------------	--	-------------------------------------

				године одржан је 12. по реду Сајам иноватора „Иност 2010“ у тродневном трајању. На Сајму идеја младих око 500 аутора из Босне и Херцеговине и иностранства изложило је 280 радова, којима је представљена симбиоза креативности младих са захтјевима за естетиком и функционалношћу.			
C2:O3:ПГ1: Осавремењавање услужних садржаја Града							
20	C2:O3:ПГ1:Пр1 Успостављање логистичког центра	20.000.000,00		Промијенити надлежно одјељење. Дио пројекта ће бити реализован кроз пројекат Технолошки бизнис парк (ТБП). Градска развојна агенција реализује овај пројекат у кооперацији са предузећем Жељезнице Републике Српске у ТБП-у и на локацији Лазрево 4. У току је израда концепта и припрема за студију изводљивости.	друга половина 2008. до краја 2009. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
21	C2:O3:ПГ1:Пр2 Студија јачања и осавремењавања образовних и здравствених	250.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	2009. година	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
22	C2:O3:ПГ1:Пр3 Оснивање мултисервисног центра за пружање услуга домаћинствима	60.000,00		Градска развојна агенција је урадила концепт пројекта и припремила за реализацију. Недостају финансијска средства.	друга половина 2008 до половине 2009. године	Градска развојна агенција	Није реализовано.
C2:O3:ПГ2: Нови програм ренте на подручју урбаног дијела града							
23	C2:O3:ПГ2:Пр1 Студија градске ренте	2.000.000,00		Нема законског основа за реализацију пројекта.	2009.-2011.	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
24	C2:O3:ПГ2:Пр2 Политика градске ренте	100.000,00		Нема законског основа за реализацију пројекта. Није наступио период реализације. У процесу ажурирања додати и Одјељење за стамбено комуналне послове и послове саобраћаја.	2012.	Одјељење за просторно уређење	Није наступио период реализације.
C2:O4:ПГ1: Програм јавне и пословне кооперације							

25	C2:O4:ПГ1:Пр1 Програм зона унапређеног пословања (ВІD центри)	420.000,00		Потребно извршити испитивање заинтересованости приватних лица и предузећа за овај пројекат.	2009-2015.	Градска развојна агенција	Није реализовано.
26	C2:O4:ПГ1:Пр2 Промоција града Бањалука као пословног партнера	200.000,00		На основу потписаних протокола, град Бањалука је успоставио сарадњу с дванаест европских градова, а од 2001. године, Бањалука је члан највећих градова Балкана. Град Бањалука као пословни партнер промовише се при традиционалним сусретима с партнерским градовима, као и при културним и привредним скуповима у Бањалуци, Италији, Аустрији, Њемачкој, Белгији, Русији, Грчкој, скандинавским земљама, Србији и др. Такође, Градска развојна агенција врши континуирану промоцију Техно-бизнис парка као инвестиционе локације ка свим земљама ЕУ и партнерима. У току је израда маркетинг плана Технолошко-бизнис парка са промоцијом Бања Луке као повољне привредне дестинације.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.
27	C2:O4:ПГ1:Пр3 Пројекат промоције локалне привреде	420.000,00	40.000,00	Континуирана промоција локалне привреде на сајмовима у складу са годишњим планом рада агенције и у свим другим контактима са потенцијалним партнерима.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за привреду и Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта
28	C2:O4:ПГ1:Пр4 Конференцијски центар	2.250.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Пројекат је сличан са C2:O5:ПГ1:Пр5: Изградња конгресног центра те се предлаже њихово спајање. Пројекат је идентификован у ТБП као његов дио и смјештен у зону развојно-конгресног кампуса. У току је израда регулационог плана. Активности води Градска развојна агенција. Потребно промијенити надлежно	друга половина 2008. године до половине 2011. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.

				одјељење.			
				C2:O4:ПГ2: Развој МСП			
29	C2:O4:ПГ2:Пр1 План развоја малих и средњих предузећа до 2015.године,	200.000,00	40.000,00	Израда Стратегије развоја малих и средњих предузећа је завршена. Стратегија развоја малих и средњих предузећа на територији града Бања Лука у периоду 2010-2015., усвојена је на сједници Скупштине Града одржаној 28.02.2011. године.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Градска развојна агенција	Реализовано
30	C2:O4:ПГ2:Пр2 Гарантни фонд за мала и средња предузећа	4.500.000,00		Скупштина Града донијела је одређена акта везано за рад Гарантног фонда (Одлука о оснивању Гарантног фонда, именован Гарантни одбор, сачињен Правилник о раду Гарантног одбора) и обезбјеђен је почетни портфолио. 24. децембра 2010. године закључен је Уговор између Градске развојне агенције и Нове банке АД Бања Лука, о депоновању новчаних средстава Гарантног портфолиа и пласмана кредита, а јавни позив за коришћење ових средстава објављен је 13.01. 2011. године.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.
31	C2:O4:ПГ2:Пр3 Развој кластера	2.700.000,00		Подршка у успостављању кластера ДРВО и СОЛАР, промоција и припрема развојних пројеката, "ВАМНЕТ"пројеката припремљен и кандидован у оквиру ЕУ Позива 6 у 2009. години за пројекте подршке економском развоју кроз јачање ланаца вриједности у секторима дрво и метал. У току су припреме за формирање кластера у области ИКТ индустрије и агробизнис кластера. У току је подршка формирању кластера грађевинске оперативе као важног сегмента укрупњавања расцјепканих радњи и предузећа, чиме би се у овој области подигао ниво конкурентности и зауставило црно тржиште.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.

32	C2:O4:ПГ2:Пр4 Центар за мали бизнис	1.100.000,00		У оквиру Центра за мали бизнис спроводе се перманентне активности подршке развоју домаће радиности у урбаном и руралном дијелу, са одговарајућим едукацијама, организовањем учешћа на сајмовима и манифестацијама које се организују у граду (Кочићев збор, балкански шампионат у коњичком спорту и сл.)	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Градска развојна агенција	Континуира на реализација пројекта.
33	C2:O4:ПГ2:Пр5 Пословни инкубатор за производне технологије	3.000.000,00	32.000,00	У оквиру пројекта Технобизнис парк, очекује се отварање након адаптације објекта у ВХВТ Рамићи. Урађен је пројекат елаборат на основу којег се може реализовати пројекат инкубатора.	друга половина 2008. године до краја 2013. године	Градска развојна агенција	Пројекат у току.
C2:O5:ПГ1: Културни и спортски идентитет Града							
34	C2:O5:ПГ1:Пр1 Политика развоја културе и спорта	50.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
35	C2:O5:ПГ1:Пр2 Стварање услова за развој креативне индустрије у областима културе и спорта	3.000.000,00	112.000,00	Средства се планирају и реализују у оквиру средстава за културу ("Независна културна сцена" и финансирање пројекта по јавном позиву са програмима из области културе) и кроз финансирање програма финансирања спорта и физичке културе за 2010. годину и Годишњег календара спортских манифестација.	2009.-2015. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Континуира на реализација пројекта.
36	C2:O5:ПГ1:Пр3 Изградња мултимедијалног културног центра	5.000.000,00		У недостатку финансијских средстава и програмом мјера за смањење последица утицаја свјетске економске кризе планиране инвестиције одгођене су за наредни период.	од 2010. године до задњег квартала 2012. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
37	C2:O5:ПГ1:Пр4: Изградња концертне дворане	10.000.000,00		Дефинисана локација и тренутно су у току припреме за расписивање конкурса. Потребно проширити надлежности за реализацију пројекта на Одјељење за стамбене комуналне послове и послове саобраћаја и Одјељење за	2009.-2011.	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.

				друштвене дјелатности који су укључени у пројекат. У процесу ажурирања додати и Одјељење за стамбено комуналне послове и послове саобраћаја, те Одјељење за друштвене дјелатности.			
38	C2:O5:ПГ1:Пр5: Изградња конгресног центра	8.000.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Видјети под напомену C ₂ :O ₄ :ПГ ₁ :Пр4 Конференцијски центар. У процесу ажурирања додати и Одјељење за стамбено комуналне послове и послове саобраћаја, те Одјељење за друштвене дјелатности.	2009.-2011.	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
39	C2:O5:ПГ1:Пр6: Изградња и реконструкција спортских дворана	40.000.000,00	40.000,00	Завршена санација кошаркашког игралишта СД "Борик и СД "Обилићево".	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за друштвене дјелатности, Одјељење за просторно уређење и Одјељење за комуналне, стамбене послове и послове саобраћаја	Континуира на реализација пројекта.
40	C2:O5:ПГ1:Пр7: Модернизација аутодрома Залужани	3.000.000,00	10.000,00	Издвојено 10.000 КМ за редовно одржавање. Пројекат нереализован због незавршене процедуре у рјешавању имовинско-правних односа између Министарства одбране БиХ, Владе РС и Града Бања Луке. У току је разматрање локације Залужани и свих потенцијалних садржаја како би се заједно са општином Лакташи и владом Републике Српске ушло у пројекат цијелог комплекса. Активности води Градска развојна агенција, Одјељење за просторно уређење и Одсјек за развој, европске интеграције и инвестиције у АСБЛ. У процесу ажурирања додати и Одјељење за просторно уређење.	друга половина 2008. до краја 2009. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.

41	C2:O5:ПГ1:ПР8 Изградња комплекса олимпијског базена "Ада" и других базена	34.000.000,00	19.000.000,00	Измјештање постојећих инфраструктурних инсталација на локацији базена Инцела, изградња трафо станице и изградња базена - завршено.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за комуналне, стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за друштвене дјелатности	Континуира на реализација пројекта.
C2:O5:ПГ2: Програм диверзификације туристичке понуде Града							
42	C2:O5:ПГ2:ПР1 Уређење комплекса Бањ брдо-Шехитлуци (угоститељски и рекреативни садржаји, жичара)	5.000.000,00		Израђен идејни пројекат. У процесу ажурирања додати Одјељење за просторно уређење.	друга половина 2008. године до половине 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализацију у току.
43	C2:O5:ПГ2:ПР2 Развој етно туризма	500.000,00	150.000,00	Истраживање традиционалних обичаја и културе; Израда сценарија и извођења традиционалних обичаја; Организација традиционалне међународне манифестације Козарски етно; Израда промотивног материјала о традицији и обичајима (брошуре, леци, филмови, аудио записи); Изградња етно куће са изложбеним етно предметима, изградња позорнице у традиционалном смислу, изградња коларе и ладаре. Обука локалног становништва (сеоски туризам, израда рукотворина, одрживост у пракси), израда интернет странице www.kozaraethno.com , израда књиге дизајна рукотворина.	2009-2015.	Туристичка организација Града	Континуира на реализација пројекта.
44	C2:O5:ПГ2:ПР3 Развој религијског туризма	500.000,00		Креирање програма религијских тура и његова промоција код домаћих и међународних организатора путовања.	2012-2013.	Одјељење за друштвене дјелатности, Туристичка организација Града	Реализација у току.

45	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР4 Изградња хотелског комплекса	10.000.000		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор. Предлаже се спајање са пројектима изградње конгресног и конференцијског центра због комплементарности и већ започетих одређених активности. Промијенити надлежно одјељење.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
46	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР5 Туристичка понуда Града	1.000.000		Увезивање туристичке понуде и креирање туристичких производа; промоција туристичке понуде и производа; дистрибуција промотивног материјала реализованих у склопу редовне активности.	2009-2015.	Туристичка организација Града	Континуирана реализација пројекта.
47	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР6 Ревитализација комплекса тврђаве „Кастел „	10.000.000,00	Идејно рјешење: 206,250.00 КМ; до сада исплаћено за израду пројектне документације 274,876.60 КМ	Израђено је идејно рјешење и потписан је уговор за израду извођачког пројекта. Дефинисан је пројектни задатак за цјелине 1,9,5а и 5б.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
48	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР7 Заштита амбијенталних вриједности ужег центра града	5.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежност Одјељења за просторно уређење.	друга половина 2008. године до краја 2011. године	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
49	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР8 Развој авантуристичког туризма	150.000,00		Поројектне активности обухваћене реализованим пројектом Врбас-дестинација авантуристичког туризма.	друга половина 2008. године до краја трећег квартала 2009. године	ТОБЛ	Није реализовано.

50	C ₂ :O ₅ :ПГ ₂ :ПР9 Врбас-дестинација авантуристичког туризма	700.000,00	700.000,00	Развијено је девет правилника о пружању услуга у авантуристичком туризму; Изграђена је инфраструктура за авантуристички туризам (прилази ријеци, расвјета кањона Тијесно, пењачки смјерови, видиковци и одморишта, обновљено је 5 воденица у Крупџи на Врбасу, израђена је и постављена туристичка сигнализација); набављена је авантуристичка опрема; обучени су различити актери у авантуристичком туризму; пружена је пословна и правна помоћ за 4 потенцијална и постојећа предузетника у авантуристичком туризму; израђен је маркетинг план и књига индикатора за праћење развоја авантуристичког туризма; израђен је и дистрибуиран промотивни материјал као што су брошуре, лифлети, тв спот, радио џинглови и мапе.	друга половина 2008. године до краја трећег квартала 2009. године	ТОБЛ	Реализовано.
----	---	------------	------------	---	---	------	--------------

Табела 15: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С3 (стање 31.12. 2010. године)

Редни број	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С3: ИНФРАСТРУКТУРНА ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ							
С3:О1:ПГ1: Програм водоснабдјевања							
1	С3:О1:ПГ1:Пр1 II фаза Фабрике воде „Новоселија 2“	13.000.000,00	17.000.000,00	Током 2007. године настављена је реализација пројекта изградње друге фазе Фабрике воде „Новоселија 2“ (предрачунска вриједност 17 милиона КМ). Након што су завршени грађевински радови и набављена опрема за технолошки процес прераде воде и извршено повезивање новоизграђеног резервоара чисте воде преко нових цјевовода и затварача с постојећим резервоаром, априла 2007. године пуштена је у рад филтерска станица с резервоаром чисте воде, капацитета 800 l/sec, чиме је завршен предвиђени дио реализације пројекта изградње друге фазе Фабрике воде „Новоселија 2“. На овај начин квалитетно је ријешено снабдијевање водом више од 300 хиљада становника до 2025. године. Током 2009. године „Водовод“ Бањалука није вршио значајнија улагања у инвестиционе активности на локалитету Фабрика воде „Новоселија 2“. Током 2010. године почела је реализација пројекта KFW.	друга половина 2008. године до краја трећег квартала 2010. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду, Водовод а.д.	Реализовано.

2	С ₃ :О ₁ :ПГ ₁ :Пр2 Резервоари и примарни цјевовод Туњице (II и III висинска зона),	9.000.000,00		Након што су током 2008. године дефинисани услови за добијање средстава од међународних финансијских институција у оквиру пројекта „Снабдијевање водом и уклањање отпадних вода у Бањалуци“, чија реализација је предвиђена у периоду од 2010. до 2013. године, у трећој фази реализације предвиђена је изградња нових капацитета-развојни аспект (цјевоводи и резервоари за воду у другој висинској зони у насељу Туњице-доводни цјевовод дужине 2 km, препумпна станица, потисни цјевовод дужине 4,2 km, резервоар „Туњице II“ за другу висинску зону те секундарна водоводна мрежа у укупној дужини од 15 km). Током 2010. године урађена је урбанистичка документација, план парцелације, пројектна документација и главни пројекат за све објекте предвиђене пројектом.	друга половина 2008. године до краја трећег квартала 2010. године	Одсјек за развој, европске интегр. и инвестиције, Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду	Реализација у току.
3	С ₃ :О ₁ :ПГ ₁ :Пр3 Изградња примарних цјевовода,	7.000.000,00	1.684.659,89	Септембра 2008. године почела је изградња 11 km примарног водовода у насељу Мотике. Завршена примарна и секундарна мрежа I и II зоне.	од 2011. године до друге половине	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја,	Реализација у току.

			805.000,00	Септембра 2009. године завршени су радови на изградњи примарном цјевоводу I висинске зоне у Чесми, 2010. године изграђен је дио примарног система друге висинске зоне: доводни цјевовод кроз Улицу Првог крајишког пролетерског батаљона у дужиони од 470 m, објекат пумпне станице, потисни цјевовод у дужини од 673 m, ТТ инфраструктура за даљинско управљање, а у току је изградња далековода и трафо станице. Током 2011. године планира се изградња резервоара и секундарне мреже за другу висинску зону. Током реализације пројекта „Снабдијевање водом и уклањање отпадних вода у Бањалуци“, која је предвиђена у периоду од 2010. до 2013. године, извршиће се замјена примарног цјевовода од Новоселије до Градског моста у дужини од 5,2 km.	2014. године	Одјељење за привреду, Одсјек за развој, европске интегр. и инвестиције	
4	С ₃ :О ₁ :ПГ ₁ :Пр ₄ Реконструкција водоводне мреже	14.000.000,00	5.226.610,00	У периоду од 2007-2010. године град је доста уложио у изградњу примарне и секундарне водоводне мреже на територији града и у приградским насељима. Изграђени су километри мреже и доста се радило на што квалитетнијем снабдијевању становника питком водом. У 2007. години у изградњу и реконструкцију водоводне мреже је уложено 1.095.000 КМ, 2008. године је уложено 56.700 КМ, у 2009. години је уложено 1.689.139 КМ.	друга половина 2008. године до краја трећег квартала 2014. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду,	Реализацију у току.

5	C ₃ :O ₁ :ПГ ₁ :Пр5 Изградња резервоарског простора	6.000.000,00		Током реализације друге фазе фабрике воде „Новоселија 2“ изграђен је резервоар чисте воде, који је с постојећим резервоаром повезан преко нових цијеви. Филтер станица с резервоаром чисте воде пуштена је у рад априла 2007. године. У оквиру пројекта „Снабдијевање водом и уклањање отпадних вода у Бањалуци“, чија је реализација предвиђена у периоду од 2010. до 2013. године, утврђено је да ће се у трећој фази реализације изградити нови резервоари за воду у другој висинској зони у насељу Туњице.	2011.-2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја, Одјељење за привреду, Водовод а.д.	Реализација у току.
6	C ₃ :O ₁ :ПГ ₁ :Пр6 Извориште Лијевче поље	2.000.000,00		Није наступио период имплементације.	2014.-2015. године		Није наступио период имплементације.
C₃:O₁:ПГ₂: Програм топлификације урбаног дијела града							
7	C ₃ :O ₁ :ПГ ₂ :Пр1 Студија топлификације града	500.000,00	14.000.000	Маја 2007. године Скупштина града Бањалука усвојила је приједлог Програма приоритетних пројеката у оквиру којег је предвиђена обнова магистралног вреловода од АД „Топлана“ до хотела „Босна“ (предрачунска вриједност 12 милиона КМ). На основу Одлуке о кредитном задужењу код Развноје банке из марта 2008. године, одобрена су кредитна средства у износу од 12 милиона КМ, која су утрошена за реализацију прве фазе обнове наведеног магистралног вреловода. На основу Одлуке Владе РС о одобравању бесповратних средстава за изградњу магистралног вреловода „Борик“ на дионици „Топлана“-Хотел „Босна“ (12,5 милиона КМ), априла	друга половина 2008. године до краја 2009. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду	Реализација у току.

				2009. године представници Административне службе града Бањалука и предузећа „Монтавар метална нова“ из Марибора потписали су уговор о извођењу радова на реконструкцији и модернизацији врелодовода. У складу с пројектом реконструкције и санације вреловода, замијењене су старе цијеви новим предизолованим цијевима укупне дужине 15,64 km, димензија од 50 до 600 mm. Реконструкција магистралног врелодовода и огранака, која је завршена октобра 2009. године, коштала је 14 милиона КМ, од чега је 12,5 милиона КМ бесповратних средстава Владе РС из Развојног програма РС. Почетком 2009. године урађен је први сепарат Студије топлификације града Бањалука-Санација и реконструкција магистралног вреловода дионица Борик-Хотел „Босна“.			
8	С ₃ :О ₁ :ПГ ₂ :Пр ₂ Израда идејног пројекта топлификације урбаног дијела града	300.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Предуслов је Енергетска стратегија Града.	друга половина 2008. године до краја 2009. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Одјељење за привреду	Није реализовано.
С3:О1:ПГ3: Програм повећања саобраћајне ефикасности Града							
9	С ₃ :О ₁ :ПГ ₃ :Пр ₁ Генерални и идејни пројекат аутопута Градишка-Бања Лука-Купрес,	15.000.000,00		У току је израда идејног рјешења аутопута, а које је у складу са коридором дефинисаним Просторним планом Републике Српске.	друга половина 2008. године до половине 2012. године		Реализација у току.

10	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр ₂ Генерални и идејни пројекти примарних градских саобраћајница	7.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано
11	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр3 Студија јавног градског и приградског превоза путника	250.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	2009. година	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано
12	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр4 Студија гаражног и паркинг простора	250.000,00	120.000,00	Завршена прва и друга фаза Студије паркирања	друга половина 2008. године до половине 2010. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Реализовано.
13	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр5 Изградња и модернизација градске уличне мреже	80.000.000,00	8.000.000,00	Завршена реконструкција Јована Дучића, Здраве Корде, Милутина Миланковића, Булевар цара Душана, те изградња две кружне раскрснице са ЈП Путеви РС.	друга половина 2008. године до краја 2011. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Реализација у току.
14	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр6 Изградња обилазнице	5.550.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.	друга половина 2008. године до краја 2011. године		Није реализовано
15	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр7 Изградња подземне саобраћајнице у центру града	25.000.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.	2009-2012	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано
16	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр8 Увођење трамвајског саобраћаја	300.000.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано

17	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр9 Модернизација управљања саобраћајем- успостављање центра за контролу	7.000.000,00		Расписана јавна набавка и обустављена због недостатка средстава.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано
18	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр10 Изградња мостова	22.000.000,00	5.000.000,00	Изграђен мост у Булевару Живојина Мишића преко ријеке Врбас	2009-2015.	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Континуирана реализација пројекта.
19	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр11 Пјешачке зоне и бициклическе стазе	25.000.000,00	2.500.000,00	Изграђена Студија бициклическог саобраћаја града Бањалука и пројектна документација за изградњу бициклических трака и стаза. Завршена реконструкција пјешачких и бициклических стаза у Ул. Краља Петра првог Карађорђевића и у Булевару Живојина Мишића.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Континуирана реализација пројекта.
20	С ₃ :О ₁ :ПГЗ:Пр12 Генерални и идејни пројекат аутопута Нови Град-Бања Лука	16.500.000,00			2009-2014. године		Није реализовано.
С3:О1:ПГ4: Изградња енергетских капацитета							
21	С3:О1:ПГ4:Пр1 Изградња 400 kV- них далековада и трафо станица		4.453.093,30	Електропренос БиХ Бања Лука је изградио трафо станицу 110/20/6,3 kV Бања Лука са прикључним далеководом 2x110 kV . ТС Бања Лука 7 је изграђена на локалитету Медено поље, прикључена је на постојећи 110 kV далековод Бања Лука 1-Котор Варош (Челинац).	друга половина 2008. године до краја 2015. године		Континуирана реализација пројекта.

22	C3:O1:ПГ4:Пр2 Изградња електрана	87.000.000,00		У надлежности Електрокрајине АД Бања Лука је изградња мини електране Делибашино село снаге 4,1 MW. Ради се о пројекту ревитализације старе електране. Урађен је идејни пројект и сва документација је предата ресорним министарствима за добијање неопходних дозвола за изградњу. Процјењена вриједност инвестиције је 17 милиона КМ.	друга половина 2008. године до краја 2015. године		Континуирана реализација пројекта.
C3:O2:ПГ1: Улагање у капацитете (материјалне и техничке претпоставке)							
23	C3:O2:ПГ1:Пр1 Дислокација Хирургије из центра града у КЦ Бања Лука			Дислокација ће се извршити у склопу пројекта ЦМБ-а. Урађена је техничка документација и припремни поступци са Министарством за урбанизам и грађевинарство за добијање грађевинске дозволе. Укупна вриједност 70 мил. еура.			Реализација у току.
24	C3:O2:ПГ1:Пр2 Модернизација дијагностике и секундарне здравствене заштите			Реализоваће се кроз пројект реконструкције Клиничког центра Бања Лука. Укупна вриједност пројекта 23 милиона еура.			Реализација у току.
25	C3:O2:ПГ1:Пр3 Дислокација психијатријске клинике на локацију КЦ			Урађен је идејни и изведбени пројекат Клинике за психијатрију, те изведбени пројекат за санацију клизишта новог објекта Клинике за психијатрију. Укупна вриједност пројекта износи 108.592,50 КМ.			Реализација у току.
26	C3:O2:ПГ1: Пр4 Изградња здравствено туристичких садржаја	900.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.	друга половина 2008. године до краја 2013. године		Није реализовано.

27	С3:О2:ПГ1: Пр5 Изградња и санација објеката породичне медицине	4.000.000,00	350.000,00	У 2009. и 2010. години планирано је у оквиру пројекта јачања здравственог сектора, а на основу уговора о регулисању међусобних односа и финансирању изградње објеката-амбуланти породичне медицине, између Министарства здравља и социјалне заштите РС, ЈЗУ "Дом здравља" у Бањалуци и града Бањалуке. Град је прихватио обавезу да обезбједи финансијска средства у висини од 30% од вриједности укупних грађевинских радова у објектима породичне медицине у насељима Залужани, Пискавица и Кочићев вијенац. У 2010. години обновљен је објекат амбуланте породичне медицине у МЗ Пискавица, МЗ Залужани, а због недостатка финансијских средстава у овој години није обухваћена амбуланта у МЗ Кочићев вијенац. У 2010. години са 30% учешћа санирана је амбуланта у МЗ Старчевица, Југ Богдана бр.4. У завршној фази је изградња амбуланте у МЗ Карановац, а финансирање је у цјелости из буџета града са ставке за санацију и реконструкцију објеката Дома здравља и породичне медицине.	друга половина 2008. године до краја 2010. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
С3:О2:ПГ2: Програм повећања ефикасности и ефективности здравствених услуга							

28	C3:O2:ПГ2:Пр1 Кост-ефективна превенција и контрола болести	85.000,00		За остваривање ових циљева примјењују се мјере на читаво становништво (Популациона стратегија) и мјере усмјерене на појединце и породице изложене повећаном ризику (Стратегија високог ризика) и одговорни за ту стратегију су здравствене установе и здравствени радници (на првом мјесту тимови породичне медицине). Програм превенције и контроле незаразних болести се проводи у ЈЗУ "Дом здравља" у Бањој Луци од краја 2004. године, а са општим циљем заустављања раста морталитета, морбидитета и инвалидности од водећих незаразних болести (кардиоваскуларне, малигне болести и дијабетес), те на тај начин провођењем мјера на унапређивању здравља грађана. Специфични циљеви Стратегије до 2010. године су: смањити смртност од КВБ код млађих особа од 65 година за 10%, смањити смртност од малигних обољења код особа млађих од 65 година за 5%, смањити компликације проузроковане дијабетесом за 20%, смањити број одраслих пушача за 50%, а број младих пушача за 80%	2009. година	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
29	C3:O2:ПГ2:Пр2 Урбано планирање и заштита здравља на подручју Града	120.000,00		Министарство здравља и социјалне заштите РС још није доставило податке о активностима у вези овог пројекта, а Институт за заштиту здравља РС није учествовао у провођењу пројекта дефинисаних овом Стратегијом. Институт цијени да у оквиру	2009-2011.	Одјељење за друштвене дјелатности	Недоступни подаци.

				дјелатности које обавља постоји потреба и евидентна улога Института у сегментима Стратегије, те очекује укључивање у реализацију пројектних активности.			
30	СЗ:О2:ПГ2:Пр3 Изградња новог МИС-а у здравству и увођење електронске картице здравственог осигурања	14.000.000,00		Дјелимично реализовано у сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите РС. Изградња новог МИС-а и увођење електронске картице здравственог осигурања. Постојећи информациони систем у ЈЗУ "Дом здравља" у Бањој Луци се састоји од два дијела- медицинског и немедицинског. Медицински дио посједује значајан број рачунара и одговарајући кориснички софтвер. Немедицински дио је дјелимично аутоматизован на различитим нивоима. Постојеће стање је такво да захтјева изградњу савременог интегрисаног медицинског информационог система. Увођењем електронске картице здравственог осигурања је активност чији је носилац Фонд здравственог осигурања РС, а ова активност је у фази пкланирања и почетних анализа. "Дом здравља" у овом тренутку није спреман прихватити функцију електронске картице здравственог осигурања због непостојања техничких ресурса. У овом тренутку у "Дому здравља" недостаје мрежна опрема за међусобно рачунарско повезивање објеката. Постоје различите визије како наставити изградњу/доградњу (редизајн) аутоматизованог	друга половина 2008. године до краја 2014. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.

				информационог система. План информационог система треба да садржавати потребне функционалне захтјеве (систем шифрирања, контни план, сигурност, валуте, процес консолидације, финансијске извјештаје, захтјеве за обуком, модуле и конфигурацију система, међувезе у систему, просјечан број трансакција), захтјеве за апликативним софтвером и критеријуме за његов избор, захтјеве за умрежавање и преносом података, захтјеве за опремом, те организацију и план имплементације. Са обзиром, да се информациони систем гради фазно, финансијска средства је могуће обезбјеђивати сукцесивно како се систем буде изграђивао.			
31	СЗ:О2:ПГ2:Пр4 Увођење новог система квалитета у здравству на подручју Града	80.000,00		Комисија за унапређење квалитета рада у ЈЗУ "Дом здравља" континуирано прати спровођење Програма и о томе подноси извјештај директору и Управном одбору ЈЗУ "Дом здравља" у Бањој Луци. Дом здравља шестомјесечни и годишњи извјештај прослијеђује Институту за заштиту здравља Републике српске на основу извјештаја о оцјени критеријума квалитета рада у здравственим установама из 2007. године. Институт за заштиту здравља Републике Српске оцјењује ниво квалитета сваке здравствене установе појединачно. У 2009. години од стране Агенције за акредитацију урађено је вањско оцјењивање 10 тимова породичне медицине на локалитету Поликлиника.	друга половина 2008. године до краја првог квартала 2009. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.

				Агенција је доставила извјештај о бањском оцјењивању у којем су сви оцјењивани тимови добили безусловну акредитацију, а након тога достављена су и рјешења Комисије за акредитацију о додјељивању акредитација и сертификати за поменутих 10 тимова породичне медицине. процес акредитације би се требао континуирано наставити у наредним годинама, али је за ово потребно обезбједити одговарајућа средства, како за уплату Агенцији за акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите Републике Српске, тако и за набавку недостајуће медицинске опреме. Кроз пројекат јачања здравственог сектора донирани су стандардни сетови медицинске опреме за тимове породичне медицине који нису обухватили комплетну опрему предвиђену Правилником о условима за оснивање здравствених установа. Да би Дом здравља у току 2010. године могао да акредитује одређени број тимова обратио се Граду Бања Лука са молбом да планира додатних 50.000 КМ за трошкове акредитације тимова породичне медицине. Због свјетске економске кризе у 2010. години у буџету нису обезбјеђена додатна средства за ту намјену.			
СЗ:ОЗ:ПГ1: Изградња станова							
32	СЗ:ОЗ:ПГ1:Пр1 Изградња станова за омладинску популацију	55.300.000,00		Пројекат високе вриједности. Потребан инвеститор.	друга половина 2008. године до краја 2010.	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.

					године		
33	СЗ:ОЗ:ПГ1:Пр2 Изградња станова за породице за 4- оро и више дјеце	40.000.000,00	108.000,00	У 2010. години направљено је седам темеља за породице са 4 и више дјеце.	друга половина 2008. г. до краја 2015.г	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
СЗ:ОЗ:ПГ2: Увођење савремених стандарда становања							
34	СЗ:ОЗ:ПГ2:Пр1 Увођење институције градског архитекте (главни градски урбаниста)	50.000,00		Није реализовано јер нема законског оквира.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
35	СЗ:ОЗ:ПГ2:Пр2 Нови критеријуми и стандарди станавања у Бањој Луци	60.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно одјељење.	друга половина 2008. године до половине 2009. године	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.

Табела 16: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С4 (стање 31.12. 2010. године)

Р.Б.	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С4: ДОБРО ИНТЕГРИСАНА ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА							
С4:О1:ПГ1: Програм друштвено одговорног понашања							
1	С4:О1:ПГ1:Пр1 Партнерство у друштвеном планирању развоја Града	50.000,00		Одјељење надлежно за припрему и реализацију овог пројекта је у последње три године функционисало са минималним капацитетом. Пројекат је у припреми и биће кандидован као пројекат прекограничне сарадње за IPA фонд.	прва половина 2009. године	Одјек за развој, европске интеграције и инвестиције	Није реализовано.
2	С4:О1:ПГ1:Пр2 Политика подршке друштвено одговорном понашању	10.000,00		У сарадњи са UNDP, октобра 2009. године Административна служба града Бањалука расписала је јавни позив организацијама цивилног друштва и невладиним организацијама за приједлоге у оквиру пројекта „Јачање локалне демократије“, с тим да се вриједност пројекта креће у распону од 10 хиљада до 70 хиљада КМ.	друга половина 2009. године	Одјељење за привреду и Одјељење за друштвене дјелатности	Реализовано.
3	С4:О1:ПГ1:Пр3 Модел имплементације концепта друштвено одговорног понашања у Бањалуци	1.500.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	од друге половине 2009. године до краја 2015. године	Одјељење за привреду и Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
4	С4:О1:ПГ1:Пр4 Интерактивни центар Бања Лука	4.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	од друге половине 2008. до половине 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
5	С4:О1:ПГ1:Пр5 Унапређење односа са	1.000.000,00		Потребно прецизније дефинисати пројекат и фокусирати се на одређене активности.	од друге половине 2008.	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.

	дијаспором				године до краја 2015. године		
C4:O2:ПГ1: Програм запошљавања лица умањеном радном способношћу							
6	C4:O2:ПГ1:Пр1 Стимулисање запошљавања лица с умањеном радном способношћу	750.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	од друге половине 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
7	C4:O2:ПГ1:Пр2 Волонтирање лица са умањеном радном способношћу	40.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	од друге половине 2008. године до краја 2009. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
8	C4:O2:ПГ1:Пр3 Пројекат партнерство у заједници	600.000,00		У оквиру наведених циљева посебна пажња је посвећена развоју и афирмацији мјешовитог система социјалне заштите у граду Бања Луци. Смањење сиромаштва и социјалне искључености угрожених категорија становништва као стратешки циљ је реализован кроз развој услуга социјалног рада у склопу проширених права социјалне заштите које су фокусиране на клијента. У погледу партнерства успостављени су трајни модели партнерства са јавним и приватним установама и невладиним организацијама. Креирани су нови програми социјалне помоћи за социјално искључене и угрожене групе становништва. У 2009. години настављен је развој постојећих партнерства, али су развијена и нова партнерства која су више усмјерена на популацију старије групе становништва. ЈУ Центар за социјални рад Бања Лука има активна 52 меморандума о разумијевању и сарадњи са партнерима и	2009-2011	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.

				осам меморандума у оквиру којих су активности завршене. У 2009. години је потписано 5 нових меморандума од којих су се два односила на потребе дјеце у ризику и Прихватну станицу за дјецу. Три меморандума су се односила на заштиту одраслих у стању социјалне потребе.			
C4:O2:ПГ2: Прилагођавање саобраћајне инфраструктуре и других објеката несметаном кретању особа са тешкоћама у кретању							
9	C4:O2:ПГ2:Пр1 Универзални дизајн- увођење непрекинутог ланца у праксу	200.000,00		Није реализовано у смислу израде студије. На АГФ-у је урађен одређени број пројеката.	од друге половине 2008. године до краја 2009. године	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.
10	C4:O2:ПГ2:Пр2 Отклањање постојећих баријера за лица са тешкоћама у кретању	3.000.000,00	30.000,00	Изграђене две покретне платформе за инвалидна лица. У склопу реконструкције градских саобраћајница изграђене рампе за инвалидна лица. Потребно промијенити надлежност Одјељења за просторно уређење.	од друге половине 2008. године до краја 2015. године	Одјељења за просторно уређење и Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Континуирана реализација пројекта.
11	C4:O2:ПГ2:Пр3 Преиспитивање стандарда у грађевинарству везаних за кретање лица са тешкоћама у кретању	40.000,00		Правилник о условима за планирање и пројектовање грађевина за несметано кретање дјеце и особа са умањеним тјелесним способностима - обавеза доношења од стране ресорног Министарства - још није реализовано, Одјељење је упутило ургенцију	прва половина 2010. године	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Реализација у току.
C4:O3:ПГ1: Програм унапређења система управљања јавном администрацијом							

12	C ₄ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр1 МИС-информације и увезаност институција Града	10.000.000,00	1.200.000,00	Са појединим партнерима (комунална предузећа) остварена електронска размјена података (за потребе издавања урбанистичких сагласности). Дигитализација просторно планске документације, Рефистар формалности (списак свих услуга АСБЛ) на сајту града.	од друге половине 2008. године до краја 2012. године	Одсјек за информатику	Реализација у току.
13	C ₄ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр2 E-government	75.000,00	60.000,00	Доступност свих информација на новом сајту града - сви сервиси града, мапа града, скупштинске одлуке - електронски Службени гласник и др.	од друге половине 2008. године до краја 2009. године	Одсјек за информатику	Реализација у току.
14	C ₄ :O ₃ :ПГ ₁ :Пр3 Студија маркетиншке промоције Града,	1.200.000,00		Маркетиншка студија пројекта Технолошки бизнис парк ће у значајном дијелу покрити одржеан аспекте ове студије, тако да ће реализацијом тог пројекта бити дјелимично реализован и овдје дефинисани пројект.	од друге половине 2008. године до краја 2012. године	Одсјек за односе са јавношћу	Није реализовано.
C₄:O₃:ПГ₂: Увођење нових информационо-технолошких услуга у граду							
15	C ₄ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр1 Изградња ИТ инфраструктуре	15.000.000,00		Дио активности који се односи на реализацију активности Одсјека за информатику није реализован због недостатка средстава.	друга половина 2008. до краја трећег квартала 2012. године	Одсјек за информатику	Реализација у току
16	C ₄ :O ₃ :ПГ ₂ :Пр2 Увођење приступних тачака за бежични итернет	1.600.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	2010.-2011.	Одсјек за информатику	Није реализовано.

17	C4:O3:ПГ1:Пр3 Пријемна GPS технологије у оквиру градског саобраћаја	10.000.000,00		Израђен идејни задатак.	од друге половине 2008. године до краја 2012. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	Није реализовано.
18	C4:O3:ПГ1:Пр4 Отварање INFO POINTA	200.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава.	2010.	Одсјек за информатику	Није реализовано.
19	C4:O3:ПГ1:Пр5 Увођење и пријемна GIS технологије у оквиру просторног планирања,	3.200.000,00		У току 2010. године је настављен процес имплементације. У процесу ажрирања додати као надлежан и Одсјек за информатику.	од друге половине 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.
C4:O4:ПГ1: Програм социјалне помоћи и подршке							
20	C4:O4:ПГ1:Пр2 Програми за дјецу	10.000.000,00	9.000.000,00	Од наведених циљева рађено је на повећању броја корисника дјечијег додатка користећи постојећу законску регулативу. Евидентирано је знатно повећање захтјева (21%) за остваривање права на Додатак за дјецу, а што је условљено повећањем броја рођене дјеце у 2009. години, али и измјенама и допунама Закона о дјечијој заштити, према којем је повећана основица за остваривање права из дјечије заштите (95,00 КМ за породицу која има двоје дјеце, а за породице које имају троје или више дјеце основица износи 100 КМ) У оквиру циља Посебан програм за младе са ризичним понашањем организоване су активности спортског карактера и плес за вунерабилне групе, младе са ризичним понашањем и младе у руралним средионама. Ове активности су реализоване у првој половини године, а у другој половини Центар је започео програм превенције	од друге половине 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Континуирана реализација пројекта

				малољетничког преступништва са Центром јавне безбједности Бања Лука кроз организована предавања у основним и средњим школама. У сарадњи са Удружењем социјалних радника града Бања Луке, а уз финансијску подршку Уреда италијанске кооперације за развој у Босни и Херцеговини у току је реализација пројекта превенције вршњачког насиља код младих, који обухвата сет активности које су усмјерене на психосоцијални и васпитни рад са дјецом и младима у ризику. У оквиру породичног савјетовалишта организовано је низ активности превентивног карактера од који се истиче округли сто на тему подршке младима за одговорно родитељство. Постоји добра сарадња са Матичним уредом Бања Лука који младима даје инфо материјал о раду Породичног савјетовалишта. Као резултат ових активности, у оквиру породичног савјетовалишта дошло је до повећања интересовања за рад на родитељским и партнерским односима (повећање за 75%).			
--	--	--	--	---	--	--	--

21	C4:O4:ПГ1:Пр3 Стамбено збрињавање социјално угрожених грађана,	10.000.000,00	24.067,00	Обезбјеђење социјалних станова је процес који је у току. Наиме, у току је процес поврата станова Центру за социјални рад. На реализацији адаптације постојећих стамбених објеката који су у власништву вулнерабилних група Центар ради континуирано. На основу захтијева корисника за санацију и адаптацију стамбених јединица покреће се поступак социјалне дијагностике. Након тог поступка доноси се одлука на Управном одбору Центра за социјални рад. У 2009. години је донешено 6 одлука о санацији и адаптацији стамбених јединица за сиромашна лица, лица са инвалидитетом и вишечлане породице. Становање уз подршку реализујемо за је једну ромску породицу и два лица са лако менталном ретардацијом без породичног старања. Пројекат "Становање уз подршку" није реализован у потпуности, јер је након уводне адукације у фебруару 2009. године констатовано да су неопходна знатна средства за пилотирање ове услуге. С обзиром да лица која се укључују у ову услугу имају значајне промјене у психофизичком и социјалном функционисању неопходно је обезбједити средства за становање уз подршку и након пројекта, а због актуелне економске ситуације тренутно Центар није у могућности обезбједити одрживост пројекта.	од друге половине 2008. године до краја 2013. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
C4:O5:ПГ1: Унапређење животних услова и учешћа младих људи у друштвеним активностима града							
22	C4:O5:ПГ1:Пр1 Развој социјалне политике према младима	220.000,00		Да би се служба за психосоцијалну подршку младима могла у потпуности успоставити неопходно је поширење простора за рад и запошљавање новог кадра. У 2009. години није обезбјеђен додатни простор за Центар за	од друге половине 2008. до краја 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.

				социјални рад, а због мјера за ублажавање свјетске економске кризе Центар није био у могућности да запосли нове раднике.			
23	C4:O5:ПГ1:Пр2 Повећана партиципација младих у друштву	125.000,00	25.000,00	У складу са Законом о омладиснком организовању (сл. Гласник РС бр.98/04), чланом 45 "за основно функционисање савјета града или општине надлежни орган града или општине дужан је планирати и обезбједити средства за савјет кроз своје програме и активности партиципира у друштву.	од друге половине 2008. године до краја 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
24	C4:O5:ПГ1:Пр3 Повећање мобилности младих	310.000,00	12.850,00	Скупштина града је усвојила документ Омладинска политика града Бања Луке чији је основни циљ дугорочно побољшање положаја младих у граду Бања Луци. Овим документом утврђени су највећи проблеми младих и дефинисан је стратешки план са конкретним програмима/мјерама за период од пет година (2007-2011. године) из најважнијих сфера друштвеног живота младих, а између осталог и мобилност младих, партиципација у друштву и информисање.	од друге половине 2008. године до краја 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
25	C4:O5:ПГ1:Пр4 Унапређење образовања младих људи	610.000,00	30.000,00	У Омладинској стратегији Града дефинисан је сратешки план са конкретним мјерама. Једна од тих мјера се односи на активности усмјерене на образовање младих.	од друге половине 2008. године до краја 2011. године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.

Табела 17: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С5 (стање 31.12. 2010. године)

.Б.	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С5: РЕВИТАЛИЗОВАНО СЕОСКО ПОДРУЧЈЕ ГРАДА СА ОБЕЗБЈЕЂЕНИМ УСЛОВИМА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ							
С5:О1:ПГ1: Програм развоја сеоских мјесних заједница							
1	С5:О1:ПГ1:Пр1 Усвајање средњорочних планова развоја сеоских мјесних заједница до 2012. године, с акционим планом имплементације	145.000,00		Потребно промијенити надлежно одјељење.	друга половина 2008 до половине 2009. године	Градска развојна агенција, Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.
2	С5:О1:ПГ1:Пр2 Положај и улога жене у руралном развоју града	250.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Протребно промијенити надлежно Одјељење.	друга половина 2008 до половине 2009. године	Градска развојна агенција, Центар за развој и унапређење села и Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
3	С5:О1:ПГ1:Пр3 Изградња, реконструкција и модернизација путне мреже у сеоским подручјима	100.000.000,00	15.000.000,00	Модернизовано 130 km локалних и некатегорисаних путева.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Одјељење за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја и Центар за развој и унапређење села	Реализација у току.

4	C5:O1:ПГ1:Пр4 Рјешавање проблема водоснабдјевања и третмана отпадних вода у сеоском подручју града	36.000.000,00	487.615,00	ЦРНО ВРЕЛО: у 2008. години урађена је пројектна документација у вриједности 418051,99 КМ и за извођење радова је утрошено 69526,93 КМ	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Центар за развој и унапређење села	Реализација у току.
			5.036.841,48	БАЊИЦА: у току 2007. године рађено је на изградњи дистрибутивне мреже (подсистем Кола-Рекавице) те су се радови наставили и у 2008. години. 2008. године започело је и извођење радова на водоводу Бањица-Павићи. Израда пројектне документације за поменуте радове је коштала 224.242,20 КМ. 2009. године изграђена је примарна мрежа до Стричића, резервоара Б=2060м ³ и приступног пута до резервоара. Изграђен је и секундарни крак Веселичко гробље-Шућури (подсистем Кола-Рекавице). 2010. године се приступило изградњи препумпне станице ПС1.2, потисног цјевовода од ПС1.2 до ПС2, ПС2 са простором за филтере и хлорну станицу, изградња резервоара В=100м ³ и потисног цјевовода од ПС 2 до ПШ1. Урађени су кракови А,Б и Б1 (подсистем Кола-Рекавице).			

			2.183.147,96	ГАШИЋА ВРЕЛО: 2007. године изграђен је примарни дио за систем Леденице; 2008. године су извршени радови на резервоару V=700м ³ , разводној мрежи (Рекавице), санација резервоара и препумпне станице у Богатићима, потисни цјевовод П1-П2, извођење радова на изградњи резервоара и секундарне мреже, израда и уградња хлорне станице. 2009. године друга зона Леденице- друга фаза, премоштење моста Рекавице 2 Бајпас за п.с. Лукендићи.			
			590.561,00	СРЕДОВАЦ: 2008. године започела је изградња пумпне станице, резервоара и потисног цјевовода, а 2010. године је започела изградња разводне мреже.			
			681.088,71	БОЧАЦ: 2007. године је започела изградња друге висинске зоне. 2008. године је започело извођење радова на дистрибутивном цјевоводу, а 2010.године је започела изградња потисног цјевовода.			
			462.673,07	ПАВЛОВАЦ: 2007. године урађена је дистрибутивна мрежа, а 2008. године изграђена је секундарна мрежа.			

			426.699,91	ЛОКАЛНИ ВОДОВОДИ: 2007. године изграђени су секундарни кракови у мјесној заједници Голеша, Мотике, Горња Пискавица и Горња Бистрица. 2008. године започело је извођење радова на разводној мрежи локалних водовода у Горњој Пискавици-Боровци; извођење радова на мрежи локалних водовода Горња Пискавица; санација резервоара на водоводу Доња Пискавица и Карановац и извођење радова на санацији локалног водовода Горња Пискавица.			
5	C5:O1:ПГ1:Пр5 Изградња и санација основних школа	5.000.000,00	70.000,00	Обновљена је школа Горњој Пискавици и направљен продужени боравак у ОШ "Свети Сава" у МЗ Лауш	Друга половина 2008. године до краја 2012.године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
6	C5:O1:ПГ1:Пр6 Изградња инфраструктуре за спортске и културне садржаје	2.000.000,00	1.175.000,00	Изграђено фудбалско игралиште у МЗ Крупа са вјештачком травом и трибинама.	Друга половина 2008. године до краја 2011.године	Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.
C5:O1:ПГ2: Искориштени потенцијали за пољопривредну производњу							

7	C5:O1:ПГ2:Пр1 Рекултивисање запуштених парцела обрадивог пољопривредног земљишта	5.000.000,00	202.000,00	Центар за развој и унапређење села у склопу овог пројекта је реализовао више мањих пројеката у сарадњи са стручњацима пољопривредног факултета и института. Пројекти су углавном везани и односе се на производњу стрних жита, односно сјемена производња прилагођена сјетви у брдско-планинским условима руралних подручја. Циљ оваквих активности је био, прије свега, произвести сјеменски материјал (тритикале, раж, хељда, зоб) за услове брдско-планинског агроклимата.	2009-2015. године	Центар за развој и унапређење села	Континуирана реализација пројекта.
8	C5:O1:ПГ2:Пр2 Пројекат оснивања Центра за сертификацију пољопривредних и прехранбених производа	1.700.000,00			друга половина 2008 до половине 2010. године	Центар за развој и унапређење села	Реализација у току.
9	C5:O1:ПГ2:Пр3 Кластери у пољопривреди	1.000.000,00		Утоку су припреме за формирање агробизнис кластера.	Друга половина 2008. године до краја 2010.године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Реализација у току.
C5:O2:ПГ1: Кањон Врбаса и плато Мањаче							

10	C5:O2:ПГ1:Пр1 Завршетак студије Руралног интегралног развоја на подручју кањона Врбаса и платоа Мањаче	80.000,00		Студија припремљена и усвојена.	прва половина 2008. године	Градска развојна агенција, Туристичка организација Града и Центар за развој и унаређење села	Реализовано.
11	C5:O2:ПГ1:Пр2 Изградња млекаре и фарми музних крава на Мањачи	3.200.000,00	473.661,78	У оквиру програма рада Центра за развој и унапређење села од 2008. године отпочело се са реконструкцијом објекта за смјештај грла и измузишта са млекаром. До сада је урађена реконструкција и санација постојећег објекта- млекаре и набављена је опрема и апарати за измузиште. Циљ пројекта је производња аутохтоних производа (сир и кајмак). Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	Друга половина 2008. године до краја 2010.године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Реализација у току.

12	C5:O2:ПГ1:Пр3 Репродуктивни центар на Мањачи	4.590.000,00	36.000,00	2007.године формиран је репро- центар за производњу свиња (супрасне назимице). Један од циљева пројекта је пласирање и дистрибуција селекционисаних грла, одгој крмача-мајки расе Landras, а главни циљ је поправљање расног сектора на терену код пољопривредних произвођача. У оквиру овог пројекта до сада је набављено основно стадо, неопходне технологије и активности које се тичу узгоја. Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	Друга половина 2008. године до краја 2010.године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Реализација у току.
13	C5:O2:ПГ1:Пр4 Пољопривредно едукативни центар	7.800.000,00	5.123.697,81	У Развојно-едукативном центру Мањача у оквиру овог пројекта до сада је извршена санација објекта за крупну стоку и овчарника, извршена је реконструкција и санација постојећег управног објекта, затим објекта за смјештај радника. Извршени су радови на електроинсталацијама, водоснабдјевању, реконструкцији ограде, термо-техничким инсталацијама, потпорном зиду и извршено је опремање објекта. Набављена је механизација кредитним задужењем Центра за развој и унапређење села приближно 600.000 КМ, лизинг на период од 2007-2011. године. Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	друга половина 2008. године до краја 2015. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Континуирана реализација пројекта.

14	C5:O2:ПГ1:Пр5 Пољопривредно индустријски комплекс	10.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Урађен је концепт Развојно-едукативног центра чији је ово основни дио овакав садржај. Проблем овог центра је и неријешени статус војне имовине на економији Мањача која одлуком Министарства одбране Републике Српске дата на газдовање Центру за развој и унапређење села, а која није потврђена новом одлуком Министарства одбране БиХ.	Друга половина 2008. године до краја 2010.године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
15	C5:O2:ПГ1:Пр6 Интернационални центар на Врбасу	3.800.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA	Друга половина 2008. године до краја 2009.године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града	Није реализовано.
16	C5:O2:ПГ1:Пр7 Туристичко угоститељски комплекс на Врбасу	3.800.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	Друга половина 2008. године до краја 2010.године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града	Није реализовано
17	C5:O2:ПГ1:Пр8 Спортско рекреативни комплекс	5.200.000,00	250.000,00	Изграђен спортско рекреативни центар у насељу "Ада" за потребе становништва овог дијела града. Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	друга половина 2008 до половине 2011. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града и Одјељење за друштвене дјелатности	Реализација у току.

18	C5:O2:ПГ1:Пр9 Еко центар језеро Бочац	6.800.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до половине 2012. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града	Није реализовано.
19	C5:O2:ПГ1:Пр10 Туристичко рекреативни етно центар	4.200.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA	Друга половина 2008. године до краја 2012.године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града и Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.
20	C5:O2:ПГ1:Пр11 Камп на Врбасу	300.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.	Друга половина 2008. године до краја 2012.године	Туристичка организација Града	Није реализовано.
C5:O2:ПГ2: Сјеверни и западни дио града							
21	C5:O2:ПГ2:Пр1 Израда студије Интегрални развој сеоског подручја у сјеверном и западном дијелу града	400.000,00		Студија усвојена од стране Скупштине Града.	друга половина 2008 до половине 2009. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града и Центар за развој и унапређење села	Реализовано.

22	C5:O2:ПГ2:Пр2 Развој воћарства и повртларства,	14.000.000,00	219.423,65	Циљ овог пројекта је засађивање воћњака и ширење воћарства као гране пољпривреде. Активности Центра за развој и унапређење села у оквиру овог пројекта спроводи активности око додјеле садница воћа и винове лозе пољопривредним произвођачима и то у виду подстицаја. Пласман подстицаја по годинама: 2007. године дониране су саднице шљиве, крушке и винове лозе (52 кандидата); 2008. године дониране су саднице јабуке, шљиве и крушке (100 кандидата); 2009 године дониране су саднице јабуке, шљиве и крушке (60 кандидата); 2010 године дониране су саднице јабуке, шљиве и крушке.	2009.- 2015.године	Центар за развој и унапређење села	Реализација у току.
23	C5:O2:ПГ2:Пр3 Плантажни узгој љековитог биља	2.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.	2009.- 2015.године	Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.
24	C5:O2:ПГ2:Пр4 Плантажни узгој индустријског биља	2.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства.	2009.- 2015.године	Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.
25	C5:O2:ПГ2:Пр5 Туристичко рекреативни центри	4.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA	друга половина 2008 до краја 2010. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града	Није реализовано.

26	C5:O2:ПГ2:Пр6 Погон за прераду воћа са туристичким кампом	820.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2010. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града и Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.
27	C5:O2:ПГ2:Пр7 Развој сеоског туризма	2.000.000,00	27.000,00	Идентификовани су домаћини, потенцијални пружаоци услуга у сеоском туризму; организована је обука за домаћине- потенцијалне пружаоце услуга у сеоском туризму; заговарани су лакши услови регистрације и бољи услови пословања сеоских домаћинстава. Потенцијалним пружаоцима услуга је представљено законодавство РС везано за регистрацију дјелатности на селу. Потребно промијенити надлежно одјељење тј. CIDEA јер није укључена у пројекат.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Градска развојна агенција и Туристичка организација Града и Центар за развој и унапређење села	Реализација у току.
28	C5:O2:ПГ2:Пр8 Формирање погона за примарну прераду љековитог биља, самониклог љековитог биља, шумских плодова, воћа и поврћа	471.510,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	од 2010. до краја 2011. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.

29	C5:O2:ПГ2:Пр9 Развој мини погона на пољопривредним газдинствима у руралном подручју	800.000,00	1.572.031,18	У циљу развоја мини погона на пољопривредним газдинствима Центар за развој и унапређење села помаже пољопривредне произвођаче у виду суфинансирања механизације неопходне за ширење производње и суфинансирању малих пројеката којима произвођачи побољшавају своју производњу. Мали пројекти се односе углавном на изградњу инфраструктуре. Суфинансирање по годинама: 2007. године суфинансирана је механизација за 20 кандидата; 2008. године суфинансирано је набавка механизације за 41 кандидата и мали пројекти за 21 кандидата; 2009. године суфинансирана је набавка механизације за 28 кандидата и мали пројекти за 60 кандидата; 2010. године суфинансирана је набавка механизације за 81 кандидата, мали пројекти за 22 кандидата и пластеници за 5 кандидата.	друга половина 2008 до краја 2010. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Реализовано.
C5:O2:ПГ3: Демографски развој и модификација старосне структуре популације сеоског подручја Града							
30	C5:O2:ПГ3:Пр1 Изградња урбаних садржаја у сеоском подручју	150.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Пројекат јавно-приватног партнерства. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	2009.-2015. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.

31	C5:O2:ПГ3:Пр2 Стимулативне мјере за склапање бракова и живот у сеоском подручју	6.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Центар за развој и унапређење села, Градска развојна агенција и Одјељење за друштвене дјелатности	Није реализовано.
C5:O3:ПГ1: Очување и унапређење потенцијала за развој пољопривреде и туризма							
32	C5:O3:ПГ1:Пр1 Заштита пољопривредних површина и водених токова,	400.000,00		Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до половине 2010. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
33	C5:O3:ПГ1:Пр2 Заштита шумских подручја	450.000,00		Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.	друга половина 2008 до краја 2009. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
34	C5:O3:ПГ1:Пр3 Органска пољопривредна производња као приоритет	3.750.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
C5:O3:ПГ2: Очување и унапређење природних и биолошких разноврсности							
35	C5:O3:ПГ2:Пр1 Пошумљавање голети	2.000.000,00		Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Центар за развој и унапређење села	Није реализовано.

36	C5:O3:ПГ2:Пр2 Изградња Арборетума у Трапистима	20.000.000,00		Није реализовано због недостатка финансијских средстава. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2011. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
37	C5:O3:ПГ2:Пр3 Очување аутохтоних биљних и животињских врста.	400.000,00		Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2011. године	Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.
38	C5:O3:ПГ2:Пр4 Заштита пејзажа	2.000.000,00		Преиспитати пројекат у смислу надлежности поступања. Приједлог да се промијени носилац активности CIDEA.	друга половина 2008 до краја 2015. године	Одјељење за привреду, Центар за развој и унапређење села и Градска развојна агенција	Није реализовано.